

***Lijngedrag: verschillen tussen jongens en meisjes
en de invloed van sensation seeking***

***Juni 2008
Psychologie***

***Theodoor T.A. Haarman
s0063762***

***Begeleiders:
Dr. C.H.C. Drossaert
Dr. M.E. Pieterse***

Samenvatting

Dit is een onderzoek naar lijngedrag onder jongeren. Er is onderzocht of er verschillen tussen jongens en meisjes zijn bij lijngedrag en welke invloed sensation seeking heeft hierbij. Deze vragenlijst is gebaseerd op een tweetal veelgebruikte modellen om gezondheidsgedrag te voorspellen, namelijk de theory of planned behavior en de sociale cognitive theory. In dit onderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Waar verschillen jongens en meisjes met betrekking tot lijngedrag in de determinanten attitude, sociale norm, self-efficacy, Sociale zelfredzaamheid en sensation seeking?
- Bestaan er, direct of indirect door de andere determinanten, correlaties tussen sensation seeking en lijngedrag?
- In hoeverre kunnen deze determinanten lijngedrag voorspellen en kan dit lijngedrag beter voorspeld worden bij jongens of meisjes?
- Spelen bij jongens andere determinanten dan bij meisjes een rol als het gaat om voorspellen van lijngedrag?

Er is een survey afgenomen onder scholieren met leeftijden tussen de 12 en de 19 jaar. Er is hierbij klassikaal een vragenlijst afgenomen op een drietal scholen in Twente. Deze vragenlijst is op de computer afgenomen door middel van een webpagina op internet. In totaal hebben 738 jongeren meegedaan met dit onderzoek waarvan 339 jongens en 399 meisjes. De mate van lijngedrag is voor de analyse gecategoriseerd in niet lijnen, gezond lijnen, ongezond lijnen en extreem lijnen. De resultaten gaven aan dat een groot deel van de jongeren (ruim 55 procent van de jongens en bijna 82 procent van de meisjes) wel eens aan de lijn deed, en dat bijna een derde van de jongens en ruim de helft van de meisjes dit op ongezonde wijze doet. Sensation seeking bleek voor het lijngedrag zeer weinig invloed en geen voorspellende waarde te hebben. Ook met de andere determinanten voor lijngedrag correleert sensation seeking niet. Bij meisjes bleken vooral attitude en self-efficacy belangrijk te zijn om lijngedrag te voorspellen. Bij jongens waren attitude en self-efficacy ook belangrijk maar hier was ook sociale norm een belangrijke voorspeller. De belangrijkste voorspeller voor zowel jongens als meisjes was de drang om dun te zijn.

Inhoudsopgave

Samenvatting	p2
Inleiding	p4
-achtergrond	p4
-prevalentie en ernst	p4
-oorzaken van ongezond lijnen	p6
-modellen	p6
-onderzoeksvragen	p7
Methoden	p8
-procedure	p8
-meetinstrument	p9
-analyse	p12
Resultaten	p13
-achtergrondgegevens	p13
-lijngedrag en gewenst gewicht	p13
-bmi	p14
-gemiddelde scores op de determinantschalen	p15
-correlaties tussen lijnen, de TPB variabelen en sensation seeking	p16
-verklarende factoren van lijngedrag	p18
Discussie	p22
-de onderzoeksvragen beantwoord	p22
-beperkingen van het onderzoek	p24
Bronnen	p26
Bijlage A: Vragenlijst	p27
Bijlage B: Screenshots computerversie vragenlijst	p52

Inleiding

Achtergrond

Na het tijdperk waarin een groot deel van de populatie te dik was, zijn we steeds meer onderweg naar een gezondere samenleving. Waar de fast-food ketens enkele jaren geleden nog in de opmars waren met enkel vet voedsel, is nu plaatst gemaakt voor groente en fruit in het assortiment, middelen zonder of met weinig vet en ook nog een caloriewijzer. Yoghurt kopen zonder de boodschap dat er geen of weinig vet in zit is al bijna ondenkbaar. Ondanks dat dit vooral aanwijzingen zijn om gezonder te eten zijn er ook mensen die te druk bezig zijn met gezond eten en het doorvoeren naar te weinig eten. Dit valt goed te zien in de media waar nog steeds veel te slanke modellen de producten aanprijzen. Ook al komen er steeds meer modellen met een normaal figuur, het grootste gedeelte blijft zoals de yoghurt, met zo weinig mogelijk vet.

Er zijn meerdere manieren om dit slanke figuur te verkrijgen. Sommige mensen kiezen er voor om veel en goed te sporten om het lichaam te vormen naar de eigen smaak. Dit wordt dan meestal aangevuld met een aangepast eetpatroon waarbij ze vooral gezond proberen te eten. Er zijn echter ook nog steeds veel mensen die proberen af te vallen door alleen het eetpatroon aan te passen. Dit wordt vaak aangeduid met lijnen. Omdat lijnen een nogal breed begrip is wordt verduidelijkt wat in dit onderzoek precies bedoeld wordt met de gebruikte vormen van lijnen. Lijnen gebeurt doorgaans met de verwachting hier een gezondere levensstijl mee te ontwikkelen. Voor sommige mensen kan dit goed zijn als het goed gecoördineerd wordt en er niet te weinig wordt gegeten. Mensen die enkel hun eetgewoonten gezonder proberen te maken door uitsluitend te eten wat ze nodig hebben en geen belangrijke voedingsstoffen weg te laten worden gezien als gezonde lijners. Lijners die een stapje verder gaan en af en toe wel belangrijke voedingsstoffen weglaten uit hun dieet of simpelweg te weinig eten worden gezien als ongezonde lijners. Extreem lijnen begint wanneer iemand er alles aan probeert te doen om zo weinig mogelijk voedingsstoffen binnen te krijgen om maar af te vallen. Hierbij is te denken aan laxeermiddelen en braken na het eten. Dit onderscheid maakt dat er belangrijke analyses gemaakt kunnen worden voor de verschillende vormen van lijngedrag en er hierdoor ook passende verschillen gevonden kunnen worden tussen de verschillende determinanten. Bij 'Prevalentie en Ernst' zal aangegeven worden hoeveel lijngedrag in de maatschappij voorkomt en wat de consequenties zijn van dit gedrag. Vervolgens zal er uitgezet worden wat er al bekend is over de determinanten van lijngedrag bij 'Oorzaken van ongezond lijnen'. In 'Modellen' worden de gebruikte modellen besproken en tot slot worden de onderzoeksvragen van dit onderzoek geformuleerd.

Prevalentie en Ernst

Volgens een onderzoek van het TNO (Crone et al. 2004) doet 80% van de meisjes de Nederlandse meisjes tussen 12 en 18 jaar wel eens aan de lijn. Deze kunnen worden onderverdeeld in meisjes die gezond lijnen, meisjes die ongezond lijnen en meisje die extreem lijnen. 25% van de totale populatie van dit onderzoek doet enkel aan gezonde manieren van lijnen. Dit wil zeggen dat meer dan de helft van de meisjes uit dit onderzoek wel eens een ongezonde of zelfs extreme vorm van lijnen onderneemt. Als deze methoden te rigoureuus gebruikt worden kan het zelfs het leiden tot eetstoornissen of

ernstige ondervoeding (Abbate-Daga et al. 2007). In onderzoeken uit Amerika worden vergelijkbare percentages aan lijnende mensen gevonden. Zo is in een onderzoek van Neumark-Sztainer et al. (2003) 57.7% van de meisjes en 32.8% van de jongens betrokken bij ongezond gedrag om af te vallen. Bij een ander onderzoek van Neumark-Sztainer et al. (1999) enkele jaren daarvoor deden er een stuk minder jongeren aan de lijn, namelijk iets meer dan 40% bij de meisjes en iets meer dan 15% bij de jongens. Dit kan betekenen dat er in een andere staat van Amerika minder problematiek is, maar het zou ook zo kunnen zijn dat er in de 4 tussenliggende jaren een toename is geweest van het aantal personen dat aan de lijn is gaan doen.

Er is al redelijk wat onderzoek gedaan naar lijngedrag onder jongeren maar in deze literatuur wordt vooral gekeken naar meisjes. De eerdergenoemde artikelen zijn erop uitgekozen dat ze data over jongens bevatten maar het is gebruikelijk dat er vooral naar meisjes wordt gekeken. De literatuur geeft aan dat het hier ook vooral een probleem is, omdat jongens minder vatbaar lijken te zijn voor deze drang om te lijnen. Omdat dit echter zo weinig onderzocht wordt, is er misschien wel iets gemist dat kan helpen verklaren waarom de lijngedragingen zo verschillend lijken te zijn. Dit is waarom in dit onderzoek de jongeren van beide geslachten met elkaar vergeleken worden op de belangrijke determinanten.

Mensen die veel lijngedrag vertonen hebben een sterke kans ook uiteindelijk een eetstoornis ontwikkelen. Ook als dit niet gebeurt kunnen de ongezondere lijngedragingen al schadelijk uitpakken voor de jongere mens. Zo kan ondergewicht leiden tot achteruitgang van de geestelijke en lichamelijke conditie. Men wordt sneller duizelig, het haar valt meer uit dan normaal en de vetreserves worden opgemaakt. Als iemand geen vetreserves meer overheeft kunnen ook andere weefsels aangetast worden zoals spieren, lever, nieren, hart en zenuwweefsel. Hierdoor ontstaan lichamelijke klachten zoals uitputting en lage lichaamstemperatuur, problemen met hart en bloedvaten, botontkalking, maag- en darmklachten, hormoonafwijkingen en vermindering van de schildklierwerking en verminderde stofwisseling (RIVM 2008). Dit zijn gevolgen die we ook zien bij anorexia nervosa.

Volgens de Nederlandse academie voor eetstoornissen (2008) is de prevalentie van boulimia nervosa 1500 per 100.000 mensen (ongeveer 22.300 personen in Nederland) en is de prevalentie van anorexia nervosa 370 per 100.000 mensen (ongeveer 5.500 mensen in Nederland). Dit instituut geeft ook aan dat dit enkel de hoeveelheid mensen is die hulp zoekt voor dit probleem. Waarschijnlijk lijden er nog veel meer mensen aan maar komen deze mensen niet in contact met de geestelijke gezondheidszorg waardoor ze niet geregistreerd worden en niet worden opgenomen in het prevalentiebeeld. Het is dus zeer goed mogelijk dat er nog meer mensen lijden aan deze eetstoornissen. Hiernaast zijn er de overige eetstoornissen die moeilijker vastgelegd kunnen worden omdat er niet een specifieke diagnose voor te stellen valt. Voor mensen met eetstoornissen worden gevoelens in sterke mate bepaald door de stoornis. Door de stoornis kan de persoonlijkheidsvorming belemmerd worden en mensen met een eetstoornis ervaren vaak problemen met hun partner of gezin. Ook voor de maatschappij is dit een probleem. In 2002 waren er 1600 mensen met een eetstoornis arbeidsongeschikt, waarvan de meeste volledig, en deze blijven gemiddeld zeven jaar in de WIA of WAJONG (Nederlandse academie voor eetstoornissen 2008).

De prevalentie en ernst laten zien dat hier een probleem is met serieuze gevolgen. Het is daarom belangrijk om te onderzoeken wat mensen er toe brengt om ongezond te lijnen en welke determinanten belangrijk zijn om interventies op te baseren om dit ongezonde gedrag tegen te gaan. Om dit te onderzoeken zal er eerst geanalyseerd worden wat we al weten en geïnventariseerd wat belangrijk is om nog achter te komen.

Oorzaken van ongezond lijnen

Eerdere onderzoeken hebben al lijngedrag aan alcoholgebruik gekoppeld waarbij meer alcohol gebruik, meer lijngedrag betekende. (Krahn et al. 2005). Er is een onderzoek geweest dat een correlatie tussen alcoholgebruik, rookgedrag en depressie vond, waarbij hoog gebruik sneller tot depressie leidt (Saules et al. 2004). Ook in het eerder genoemde TNO onderzoek (Crone et al. 2004) werd de correlatie tussen roken en lijnen gevonden, meisjes die erg ongezond aan de lijn doen roken meer dan meisjes die niet of gezond lijnen. Het lijkt er op dat bepaalde gevaarlijke gedragspatronen met elkaar te maken hebben, alhoewel nog niet helemaal duidelijk is wat deze gedragingen precies met elkaar verbindt. Na onderzoek in de literatuur kwam in verschillende artikelen die over gevaarlijke gedragingen gingen de factor sensation seeking naar voren, waaronder een deel van de eerder genoemde artikelen. Sensation seeking is een persoonlijkheidstrekk waarvan wordt gezegd dat het de noodzaak tot fysieke opwinding uitdrukt door middel van riskant of illegaal gedrag (Stephenson 2003). De factor sensation seeking is met verschillende risicovolle gedragingen in verband gebracht (Jansen et al 1989, Wills et al. 2007, Fisher en Smith 2008, Hennessy et al. 2007) maar de rol van sensation seeking bij gevaarlijk of ongezond lijngedrag is nog niet onderzocht. Er is al wel bekend uit het artikel van Jansen et al. (1989) dat er een verband tussen eetstoornissen en sensation seeking bestaat. Sensation seeking lijkt ook bij eetgedrag een invloed te hebben. Doordat sensation seeking aan de hand van deze literatuur een belangrijk element lijkt te zijn in het wel of niet voorkomen van lijngedrag zal onderzocht worden of dit inderdaad een invloed heeft. Dit is volgens het gedane literatuuronderzoek een gebied waar enkel in de extreme vorm van eetstoornissen iets over bekend is. Doordat hier zo weinig over bekend is, is het interessant om te onderzoeken.

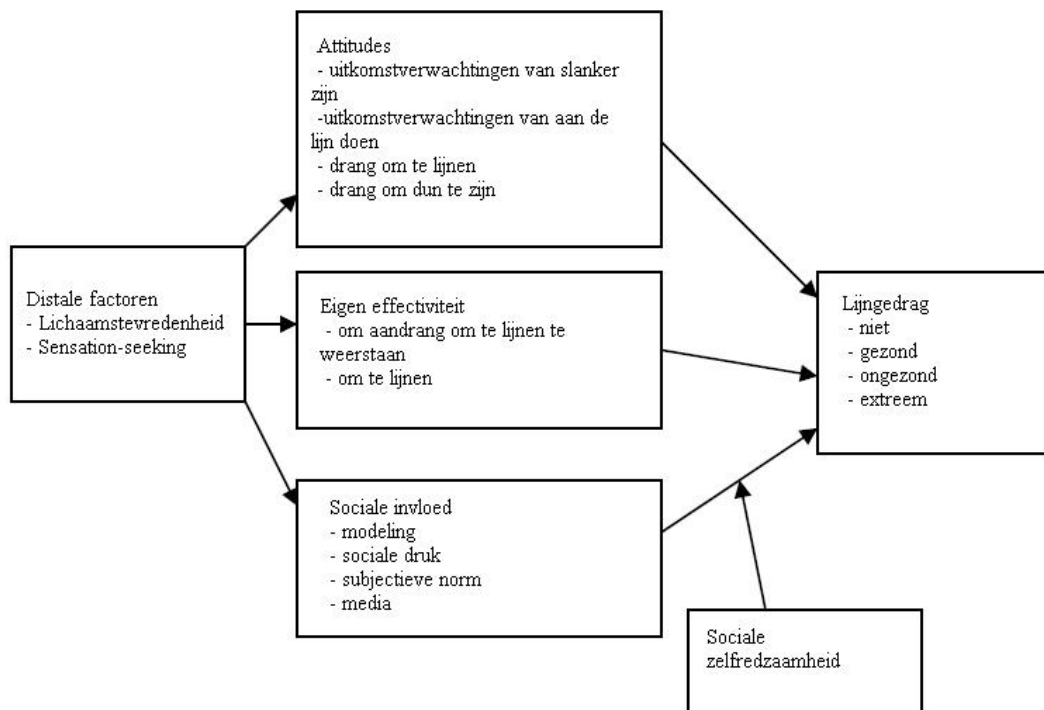
Bij gezondheidsonderzoek worden vaak modellen gebruikt om gepland gedrag te voorspellen. Bij het eerder genoemde onderzoek van het TNO (Crone et al. 2004) werd bijvoorbeeld een combinatie van modellen gebruikt om lijngedrag te onderzoeken. Hierin werd aan de hand van de veelgebruikte gezondheidsgedrag modellen die hieronder beschreven worden een vragenlijst gemaakt die attitude, sociale norm, sociale zelfredzaamheid, self-efficacy, distale factoren en lijngedrag meet. Volgens dit onderzoek hebben meisjes die extreem lijnen lagere self-efficacy en roken ze vaker dan meisjes die ongezond of niet lijnen. De drang om te lijnen en de drang om dun te zijn hangen sterk samen met ongezond en extreem lijngedrag.

Modellen

In dit onderzoek worden de Theory of planned behavior van Ajzen (1991) en de Social cognitive theory van Bandura (1986) gebruikt als basis. Dit zijn beide veelgebruikte modellen in onderzoek naar gezondheidsgedrag en ze hebben enige overlap. De theory of planned behavior neemt aan dat gedrag veroorzaakt wordt door intenties. Deze intenties worden op hun beurt weer door de attitude, subjectieve norm en perceived behavioral

control van de persoon bepaald. Dit model geeft een duidelijk interactie weer tussen de gedachten van de persoon over het onderwerp, over zijn of haar kunnen met betrekking tot dit onderwerp en de norm die de persoon ziet rondom dit onderwerp. Deze determinanten worden gebruikt in het onderzoek en aangevuld met enkele dingen uit de Social cognitive theory van Bandura en ook met factoren uit de modellen van Huon et al. te vinden in het TNO onderzoek (Crone et al. 2004) . Uit de social cognitive theory worden modeling, sociale druk en self-efficacy gebruikt. Uit de modellen van Huon et al. is lichaamsontevredenheid meegenomen in de vragenlijst. In ‘Methoden’ staat beschreven hoe deze determinanten worden gebruikt in de schalen van de vragenlijst. Het model komt er als volgt uit te zien:

Model van de variabelen:

Onderzoeksvragen

In dit onderzoek waarin zowel jongens als meisjes mee hebben gedaan worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Waar verschillen jongens en meisjes met betrekking tot lijngedrag in de determinanten attitude, sociale norm, self-efficacy, Sociale zelfredzaamheid en sensation seeking?
- Bestaan er, direct of indirect door de andere determinanten, correlaties tussen sensation seeking en lijngedrag?
- In hoeverre kunnen deze determinanten lijngedrag voorspellen en kan dit lijngedrag beter voorspeld worden bij jongens of meisjes?
- Spelen bij jongens andere determinanten dan bij meisjes een rol als het gaat om voorspellen van lijngedrag?

Methoden

Procedure

Er is een survey afgenomen onder scholieren met leeftijden tussen de 12 en de 19 jaar. Er is voor gekozen om scholen aan te spreken voor de werving van proefpersonen. Dit omdat op een school zowel de middelen als de tijd als de ruimte te vinden waren om bij een dusdanig groot aantal proefpersonen de vragenlijst af te nemen. Omdat dit onderzoek vooral opgezet was om naar sensation seeking te kijken en hoe dit zich verhoudt met lijngedrag onder jongeren is er voor gekozen om ook de jongens deel te laten nemen aan dit onderzoek. Dit vooral omdat bij jongens in de literatuur vaak hogere mate van sensation seeking wordt gevonden. Ook wil dit onderzoek inzichten krijgen in lijngedrag door te vergelijken wat jongens en meisjes zo doet verschillen in hun drang om te lijnen. Om de vragenlijst op de computer af te kunnen nemen heeft de onderzoeker hiervoor een versie gecreëerd welke gelijk de gegevens op slaat in een database die geïmporteerd kan worden naar SPSS. Er is voor gekozen om de vragenlijst uit het TNO onderzoek (Crone et al. 2004) grotendeels te gebruiken en aan te vullen met een relevante schaal voor sensation seeking, namelijk de BSSS-4 (Stephenson et al. 2003)

Manier van afname

Om zo veel mogelijk jongeren te bereiken in de beperkt aanwezige tijd is er voor gekozen om scholen direct te benaderen met het verzoek vragenlijsten klassikaal af te nemen. Aangezien er twee medestudenten een onderzoek in bijna dezelfde richting deden (invloed van de media op lijngedrag en invloed van etniciteit op zelfbeeld bij lijnen) is er voor gekozen de testafname te combineren. Hierdoor waren er drie testleiders beschikbaar om te surveilleren bij de testafname en werd de vragenlijst aangevuld met een tiental vragen. Omdat de mogelijkheid bestond om hier computers voor te gebruiken op de verschillende scholen is er voor gekozen via dit medium de vragenlijst klassikaal aan te beiden. Met het programma zijn uiteindelijk ongeveer 25 klassen getest wat neerkomt op 738 respondenten. Bij de afname van de vragenlijsten was er altijd ten minste één van de drie testleiders bij om te surveilleren en vragen te beantwoorden of eventueel hulp aan te bieden waar nodig. De testleiders zorgden ervoor dat de computers allemaal ingelogd waren op de vragenlijst om dubbele invoer en onrechtmatige invoer te vermijden. De hoofd-testleider en onderzoeker van dit verslag was altijd telefonisch beschikbaar of zelf aanwezig voor het oplossen van eventuele problemen met de programmatuur. Deze vragenlijst was voorzien van een bescherming die er voor zorgde dat alle vragen ingevuld moesten worden, zodat er geen sprake is van null-data bij de antwoorden. De respondenten hadden de mogelijkheid om na de vragenlijst commentaar te leveren op de vragenlijst zelf of overige opmerkingen te maken. Hier zijn vele leuke commentaren van gekomen, zowel positief als negatief. Deze commentaren zijn bekeken om te zien of er ernstige fouten of conflicten waren maar zijn verder niet opgenomen in het verslag. Het was de bedoeling dat deze vragenlijst op verzoek nog te bekijken viel, maar door een miscommunicatie met de provider van het domein waar deze server op huisde is dit domein komen te vervallen en is er momenteel geen plek om deze vragenlijst te hosten.

Meetinstrument

De gehele vragenlijst is te vinden in bijlage A, een screenshot van hoe de vragenlijst er uit zag op de computer is te zien in bijlage B.

Distale factoren

Achtergrond gegevens

De vragenlijst begint met een korte uitleg van de in te vullen vragenlijst zodat de respondenten weten wat de bedoeling is. Er wordt uitleg gegeven over: wat onder lijnen wordt verstaan, de vragen en de anonimiteit van de respondent. Hierna wordt gevraagd naar enkele demografische variabelen en of de respondent rookt en drinkt. Uit deze variabelen worden leeftijd, BMI, verschil tussen gewenst gewicht en werkelijk gewicht, opleidingsniveau en geslacht bepaald. De interpretatie van de BMI is verschillend per leeftijd. Hier is rekening mee gehouden. Er zijn verderop in de vragenlijst ook nog enkele vragen gesteld over de lijngeschiedenis. Deze worden apart vernoemt in de resultaten. Alle schalen komen uit het onderzoek van Crone et al. (2004) tenzij anders aangegeven.

Lichaamstevredenheid

Deze schaal meet in hoeverre de respondent tevreden is met zijn of haar lichaam. De schaal bestaat uit 9 vragen die te beantwoorden zijn met altijd, meestal, vaak, soms, zelden en nooit. Hieronder zijn vragen als 'Ik vind mijn buik te dik' en 'Ik ben tevreden met de vorm van mijn lichaam' te vinden. Deze schaal heeft een alpha van .85 voor jongens, .80 voor meisjes en .85 voor de totale populatie.

Sensation seeking

Deze laatste schaal bevat vier items en meet de sensation seeking score van de respondenten. De brief sensation seeking scale of BSSS-4 (Stephenson 2003) is ontwikkeld om een snellere sensation seeking test af te kunnen nemen. De vier items zijn te beantwoorden met helemaal mee oneens, beetje mee oneens, niet mee eens/niet mee oneens, beetje mee eens en helemaal mee eens. De schaal heeft een alpha van .69 voor jongens, .73 voor meisjes en .72 voor de gehele populatie.

Lijnen

Schaal lijnen

Na dit beginblad gaat de vragenlijst verder met het deel van de vragenlijst dat door het TNO is ontwikkeld (Crone et al., 2004). Dit begint met de adolescent dieting scale en de vragen voor ongezond en extreem lijngedrag die hier aan toegevoegd zijn door het TNO. Deze schaal voor lijngedrag onderscheidt mensen die niet lijnen, mensen die gezond lijnen, mensen die ongezond lijnen en mensen die extreem lijnen. Er zijn negen items in de trant van de adolescent dieting scale die vragen of dit gedrag zelden of nooit, soms, vaak of bijna altijd voorkomen en tien items die vragen of dit gedrag zich in het afgelopen jaar heeft voorgedaan.

-De vragen over gezond lijnen (dikmakende voeding vermijden, voedsel met weinig calorieën eten, minder eten dan een bepaald aantal calorieën, een dag minder eten na een dag teveel eten, tussendoortjes vermijden, overdreven veel lichaamsbeweging) hebben een alpha van .74 voor jongens, .72 voor meisjes, en .75 voor de hele populatie.

-De vragen over ongezond lijnen (eten laten staan tijdens maaltijden, kleine porties tijdens maaltijden, ontbijt overslaan, andere maaltijden overslaan, in plaats van een maaltijd droge crackers, dieetdrink/poeder gebruikt, voedingsmiddelen weggelaten

zonder vervanging, dieet met kleine beetjes, afslankkuur, dieetpillen/capsules) hebben een alpha van .85 voor jongens, .78 voor meisjes en een .81 voor de hele populatie.
-De vragen over extreem lijnen (dag of langer niets gegeten, vinger in de keel, plaspillen gebruikt, laxeermiddelen gebruikt) hebben een alpha van .71 voor jongens, .50 voor meisjes en een .60 voor de hele populatie.

Attitudes

Uitkomstverwachtingen van slanker zijn

De volgende schaal meet de uitkomstverwachtingen die de respondenten hebben van het slanker zijn. Deze schaal bevat 19 items. Hierbij wordt de stelling 'als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu... ' aangeboden, die aangevuld dient te worden met een van de 5 gegeven antwoordmogelijkheden die steeds van zeer positief naar zeer negatief gaan in verschillende categorieën. Deze schaal is in zijn geheel gebruikt met een alpha van .95 voor zowel jongens, meisjes, als de totale populatie.

Uitkomstverwachting lijnen

Deze schaal bevat 7 items waarbij de stelling 'als ik aan de lijn zou doen, dan...' wordt aangevuld met korte zinsdelen. De respondent kan deze stellingen beantwoorden met de opties helemaal mee eens, mee eens, niet mee eens/niet mee oneens, mee oneens en helemaal mee oneens. Deze vragenlijst als geheel heeft een alpha van .79 voor jongens, .65 voor meisjes en .73 voor de totale populatie. Deze vragenlijst wordt echter opgesplitst in drie subcategorieën:

-Voordelen van lijnen; deze groep bevat drie stellingen (laten zien dat ik ergens goed in ben, steunt me als ik problemen heb, beter met spanning om kunnen gaan) en heeft een alpha van .85 bij jongens, .84 bij meisjes en .85 bij de totale populatie.

-Nadelen van lijnen; deze groep bevat twee stellingen (Veel lekkere dingen laten staan, wordt ik chagrijnig) en heeft een alpha van .55 bij jongens, .31 bij meisjes en .45 voor de totale populatie. Voor de volledigheid is deze schaal wel geanalyseerd maar wordt deze niet meegenomen in het instrument.

-Lange termijn nadelen van lijnen; deze groep bevat twee stellingen (Kans lopen niet meer te stoppen, kans lopen op eetstoornis) en heeft een alpha van .71 bij jongens, .79 bij meisjes en .75 voor de totale populatie.

Drang om te lijnen

Deze schaal bevat 5 items. Deze items testen of de respondent de drang voelt om te moeten lijnen. Deze items zijn te beantwoorden met helemaal mee eens, mee eens, niet mee eens/niet mee oneens, mee oneens en helemaal mee oneens. Deze schaal heeft een alpha van .90 bij jongens, .91 bij meisjes en .91 voor de totale populatie.

Drang om dun te zijn

Deze schaal bevat 7 items. Deze items testen hoe zwaar de drang aanwezig is in de respondent om dun te zijn. Deze items zijn te beantwoorden altijd, meestal, vaak, soms, zelden en nooit. Deze schaal heeft een alpha van .84 bij jongens, .89 bij meisjes en .87 voor de totale populatie.

Self-efficacy

Deze schaal bestaat uit 3 componenten. Er zijn elf stellingen die allemaal te beantwoorden zijn met helemaal mee eens, mee eens, niet mee eens/niet mee oneens, mee oneens en helemaal mee oneens. Aan elke stelling is een tweede vraag gekoppeld die steeds hetzelfde vraagt: Stel dat ik dit dan zou voelen, dan lukt het me om als ik dat wil, niet aan deze aandrang toe te geven. De scores op deze elf stellingen worden vermenigvuldigd met de elf gekoppelde vragen en bij elkaar opgeteld. Omdat later bleek dat hierdoor een score verkregen werd die niet schaalde met de werkelijkheid is er voor gekozen om enkel de opties 'Helemaal mee eens' en 'mee eens' te scoren bij de stelling zelf, en enkel 'mee oneens' en 'helemaal mee oneens' bij de gekoppelde stelling. De scores van de vermenigvuldiging van deze twee componenten vormen samen de Self-efficacy van de respondent. Deze schaal heeft een alpha van .90 voor jongens, .86 voor meisjes en .88 voor de hele populatie.

De derde component bestaat uit drie vragen met dezelfde 5 punts-likertschaal als bij de andere twee componenten die meten hoe moeilijk of makkelijk de respondent het acht om te lijnen. Deze component heeft een erg lage betrouwbaarheid van .26 bij jongens, .33 bij meisjes en .24 voor de hele populatie, en wordt daarom niet meegenomen in de analyses.

Sociale invloed

Modeling

De modeling schaal bevat zes items. Het gaat bij modeling om het overnemen van gedrag door anderen dit gedrag te zien vertonen. De vraag is voor alle zes items gelijk, namelijk 'doen de volgende mensen aan de lijn?' maar gaat elke keer over een ander lid van de sociale kring van de respondent. Deze zes leden zijn de moeder, de vader, de zus of zussen, de broer of broers, de verkering (vaste vriend/vriendin) en de beste vrienden. Deze vragen hebben de antwoordmogelijkheden nooit, zelden, soms, vaak, bijna altijd en heb ik niet of zie ik nooit. Deze laatste mogelijkheid omdat het mogelijk is dat de respondent een of meerdere van deze personen niet in zijn of haar omgeving heeft. Er is ook voor gekozen om (stief) toe te voegen bij ouders en broers/zussen omdat in vooronderzoek bleek dat de respondenten niet wisten wat in te vullen als ze hun echte vader niet kenden, maar wel een stiefvader hadden. In het TNO onderzoek worden er drie factoren gevonden. In dit onderzoek werd er echter maar één factor gevonden en deze zes items zullen daarom als één schaal worden beschouwd. Deze schaal heeft een alpha van .62 voor jongens, .50 voor meisjes en .55 voor de hele populatie.

Sociale druk

Deze schaal bevat net zoals de modeling schaal zes items die elke keer dezelfde vraag stellen over een ander belangrijk persoon (of belangrijke personen) voor de respondent. De vraag hier is 'Zeggen de volgende mensen wel eens dat jij aan de lijn moet doen?' en de respondent wordt gevraagd naar dezelfde personen als bij modeling en heeft dezelfde antwoordmogelijkheden. Deze schaal heeft een alpha van .79 voor jongens, .70 voor meisjes en .75 voor de hele populatie.

Subjectieve norm

Deze schaal bevat twaalf items waarin twee vragen gesteld worden; 'Hoe zullen de volgende mensen reageren als jij ze vertelt dat je aan de lijn doet?' en 'Hoe belangrijk vind jij de mening van de volgende mensen over of jij wel of niet aan de lijn doet?' Ook

deze stellingen worden gevraagd over de eerdergenoemde zes belangrijke categorieën personen in de omgeving van de respondent, maar hebben andere antwoordmogelijkheden. Bij de eerste vraag zijn de mogelijkheden zeer negatief, negatief, niet negatief/niet positief, positief, zeer positief en heb ik niet of zie ik nooit. Bij de tweede vraag zijn de mogelijkheden helemaal niet belangrijk, niet belangrijk, een beetje belangrijk, belangrijk, heel belangrijk en heb ik niet of zie ik nooit. Deze schaal meet de ingeschatte attitude van de omgeving over lijnen en de waarde die hieraan gehecht wordt. Deze schaal had een alpha van .83 voor jongens, .74 voor meisjes en .78 voor de hele populatie.

Media

De media schaal bestaat uit zeven items die meten in hoeverre de media een invloed heeft op de respondent. Deze vragen worden beantwoord met de antwoordmogelijkheden helemaal mee eens, mee eens, niet mee eens/niet mee oneens, mee oneens en helemaal mee oneens. Deze schaal heeft een alpha van .78 voor jongens, .87 voor meisjes en .84 voor de totale populatie. Na het onderzoek bleek dat drie van deze zeven vragen volledig op meisjes gericht waren en moeilijk te beantwoorden waren voor jongens.

Sociale zelfredzaamheid

Deze schaal bestaat uit zes items die te beantwoorden zijn met de volgende opties: dit beschrijft helemaal niet zoals ik ben, dit beschrijft een klein beetje zoals ik ben, dit beschrijft middelmatig zoals ik ben, dit beschrijft redelijk goed zoals ik ben en dit beschrijft precies zoals ik ben. De schaal heeft een alpha van .34 voor jongens, .51 voor meisjes en .44 voor de totale populatie. Aangezien dit vrij laag is wordt dit niet gezien als een goede schaal, maar hij wordt voor de volledigheid in de analyses meegenomen.

Data analyse

Er is bij alle analyses gebruik gemaakt van SPSS versie 15.0. Er zijn frequenties berekend van gemiddelden voor demografische variabelen als leeftijd, schoolniveau en klas en gemiddelde scores van de verschillende schalen die gebruikt zijn om de determinanten te meten. Er is gebruik gemaakt van correlatieanalyses van spearman om verbanden tussen de factoren uit het model, sensation seeking en lijngedrag te vergelijken. De verschillen tussen jongens en meisjes zijn getest met t-toetsen voor lijngedrag en gemiddelde scores en chi-square toetsen voor achtergrondgegevens en BMI. Er is lineaire regressieanalyse op de determinanten uitgevoerd met betrekking tot de drie manieren van lijnen.

Resultaten

Achtergrond gegevens

Van de 738 respondenten die mee hebben gedaan aan het onderzoek zijn er 339 jongens en 399 meisjes. In tabel 1 is te zien hoe deze verdeeld zijn over de verschillende achtergrondgegevens. De gemiddelde leeftijd zat op 14.39 met een standaarddeviatie van 1.9. Bij schoolniveau wordt mbo/vmbo als laagopgeleid gezien, havo als midden en vwo als hoogopgeleid. Er waren geen significante verschillen tussen jongens en meisjes wat betreft leeftijd, opleidingsniveau en klas.

Tabel 1: Achtergrond gegevens

	Jongens % (N=339)	Meisjes % (N=399)	Totaal % (N=738)	P*
Leeftijd				ns
12 of jonger	8.6% (29)	7.3% (29)	7.9% (58)	
13	26.3% (89)	22.3% (89)	24.1% (178)	
14	37.5% (127)	32.6% (130)	34.8% (257)	
15	13.0% (44)	15.3% (61)	14.2% (105)	
16	8.6% (29)	9.0% (36)	8.8% (65)	
17	2.4% (8)	4.8% (19)	3.7% (27)	
18	1.8% (6)	5.0% (20)	3.5% (26)	
19 of ouder	2.1% (7)	3.8% (15)	3.0% (22)	
Schoolniveau				ns
Laag	34.2% (116)	36.3% (145)	35.4% (261)	
Midden	32.2% (109)	35.3% (141)	33.9% (250)	
Hoog	33.6% (114)	28.3% (113)	30.8% (227)	
Klas				ns
1	25.4% (86)	24.8% (99)	25.1% (185)	
2	48.7% (165)	45.4% (181)	46.9% (346)	
3	14.7% (50)	17.0% (68)	16.0% (118)	
4	11.2% (38)	12.8% (51)	12.1% (89)	

*Chi-square test

Lijngedrag en gewenst gewicht

In tabel 2 is te berekenen dat 513 jongeren aan de lijn doen. Dit is 69.5% van de totale populatie van dit onderzoek. Meisjes scoren significant hoger dan jongens op ongezond lijnen en significant lager dan jongens op zowel gezond lijnen als niet lijnen. Dit doet sterk vermoeden dat meisjes sneller geneigd zijn om ongezond te lijnen. Meisjes gebruiken ook vaker extreme vormen van lijnen, maar dit was niet significant. Deze data ondersteunt de gedachte in de literatuur dat meisjes meer ongezond lijnen dan jongens, maar er is nog steeds een groot percentage aan jongens die toch voor ongezonde en extreme manieren van lijnen gaan.

Tabel 2: Lijngedrag

	Jongens % (N=339)	Meisjes % (N=399)	Totaal % (N=738)	P*
Niet lijnen	44.8% (152)	18.3% (73)	30.5% (225)	<0.001
Gezond lijnen	25.1% (85)	21.3% (85)	23.0% (170)	<0.001
Ongezonder lijnen	23.0% (78)	43.4% (173)	34.0% (251)	<0.001
Extreem lijnen	7.1% (24)	17.0% (68)	12.5% (92)	ns

*T-toets

Het verschil tussen het gewenste gewicht en werkelijk gewicht staat in tabel 3. In deze tabel is ook te zien hoeveel kilo de jongeren gemiddeld zijn afgevallen in het afgelopen jaar. De waarden bij het verschil tussen het gewicht en gewenst gewicht laten zien dat jongens minder discrepantie hebben tussen hun gewicht en gewenst gewicht. Meisjes willen enkele kilo's afvallen, jongens slechts een paar honderd gram. Er is ook te zien dat meisjes wat meer dan jongens bewust zijn afgevallen in het afgelopen jaar.

Tabel 3: Gewicht*

	Gewicht in kilo		
	Jongens(sd)	Meisjes(sd)	Totaal(sd)
-verschil gewicht en gewenst gewicht	0.23 (4.80)	2.64 (4.41)	1.57 (4.74)
-aantal kilos dat kwijt geraakt in afgelopen jaar	0.89 (1.96)	1.66 (2.32)	1.30 (2.20)

* Gemiddelden

**standaard deviatie

BMI

De BMI is berekend voor jongens en voor meisjes naar de leeftijdscategorie waar ze in zitten. De BMI score is omgezet in de termen overgewicht, ondergewicht en normaal gewicht. In totaal hadden 34 respondenten naar het BMI ondergewicht en 55 respondenten overgewicht. Deze waarden zijn terug te vinden in tabel 4. Er zijn geen significante verschillen gevonden tussen jongens en meisjes. Volgens van Buuren (2004) zit rond de 11% van de jongeren in Nederland op ondergewicht, wat nogal een verschil is met deze populatie. Volgens van den Hurk et al. (2006) heeft rond de 17% van de jongeren overgewicht, wat ook ver afwijkt van de scores in dit onderzoek. Het is mogelijk dat de scholen waar de vragenlijst is afgenomen scholen waren die veel aan sport doen en het belang van gezond eten promoten. Een van de scholen staat bekend als een school waar sport centraal staat.

Tabel 4: gewichtscategorie volgens BMI voor jongens en meisjes:

	Jongens % (N=337)	Meisjes % (N=399)	P*
overgewicht	7.7% (26)	7.3% (29)	ns
normaal gewicht	89.3% (301)	86.7% (346)	
ondergewicht	3.0% (10)	6.0% (24)	

*Chi-square test

Deze categorisatie van overgewicht en ondergewicht is vergeleken met lijngedrag. Hier zijn significante verschillen de vormen van lijnen en gewichtscategorie zoals te zien is in tabel 5. Zo doen mensen met overgewicht en ondergewicht significant vaker aan ongezond lijnen dan aan andere vormen van lijnen. Er zijn weinig jongeren met overgewicht die niet aan de lijn doen. Van de verschillende gewichtscategorieën doen degenen met overgewicht ook het meest aan extreem lijnen.

Tabel 5: Lijngedrag tegenover BMI:

	overgewicht% (N=55)	op gewicht% (N=647)	ondergewicht% (N=34)	P*
Niet lijnen	7.3% (4)	32.3% (209)	38.2% (13)	<0.001
Gezond	18.2% (10)	23.8% (154)	17.6% (6)	
Ongezond	49.1% (27)	32.3% (209)	32.4% (11)	
Extreem	25.5% (14)	11.6% (75)	11.8% (4)	

*chi-square test

Gemiddelde scores op de determinantschalen

Bij de gemiddelde scores op de determinantschalen blijken enkele determinanten significant te verschillen bij jongens en meisjes, de scores zijn te vinden in tabel 6.

Bij gezond en ongezond lijnen komt een significant verschil naar voren tussen jongens en meisjes. Op beide wordt hoger gescoord door meisjes. Zoals al in eerdere data gezien is, lijnen meisjes meer, waardoor dit geen verrassende bevinding is. Meisjes scoren ook significant hoger op uitkomstverwachtingen van slanker zijn, uitkomstverwachtingen van lijnen – nadelen, drang om te lijnen en drang om dun te zijn bij attitude. Meisjes verwachten meer van lijnen en de drang om dun te zijn en te lijnen is sterker aanwezig dan bij jongens. Desondanks zien de meisjes meer nadelen van het lijnen maar lijnen ze meer dan jongens. Op self-efficacy blijken meisjes ook significant hoger te scoren dan jongens. Kennelijk hebben meisjes meer vertrouwen in het eigen kunnen met betrekking tot het lijnen. Bij sociale invloed zijn er significante verschillen tussen jongens en meisjes bij zowel de subjectieve norm als de mediaschaal. Op beide punten voelen meisjes dus meer druk dan jongens. Dit doet vermoeden dat meisjes hoge eisen voor zichzelf stellen door de sociale invloed van media en subjectieve norm die ze zichzelf opleggen. Het laatste significante verschil tussen jongens en meisjes is te vinden in de mate van tevredenheid met het eigen lichaam. Hierin scoren jongens betrekkelijk hoger dan meisjes.

Uit deze gemiddelde scores komt naar voren dat meisjes meer bezig zijn met hun uiterlijk en de drang om dun te zijn, wat ook uitgedrukt wordt in het meer bezig zijn met lijngedrag. Daarbij verwachten meisjes meer van deze gedragingen, ook al hebben ze de negatieve aspecten van lijnen goed door. Deze invloeden lijken vooral te komen door subjectieve norm en de media.

Tabel 6: Gemiddelde scores per schaal voor de determinanten van het model

	Jongens (sd*)	Meisje (sd*)	Totaal (sd*)	P***
<i>Schaal lijnen</i>				
-Gezond lijnen(0 - 22)	2.1 (3.2)	4.0 (3.8)	3.1 (3.7)	<0.001
-Ongezonder lijnen (0 - 74)	1.5 (4.4)	3.4 (5.4)	2.5 (5.1)	<0.001
-Extreem lijnen (0 - 28)	0.3 (1.7)	0.5 (1.7)	0.4 (1.7)	ns
<i>Attitude</i>				
Uitkomstverwachting slanker zijn** (-38 - 38)	.5 (8.6)	3.1 (9.2)	1.9 (9.0)	<0.001
Uitkomstverwachting Lijnen				
-Voordelen** (-6 - 6)	-1.8 (2.9)	-2.3 (2.7)	-2.0 (2.8)	ns
-Nadelen** (-4 - 4)	0.3 (2.1)	0.9 (1.8)	0.7 (1.9)	0.01
-Lange termijn nadelen** (-4 - 4)	-1.2 (2.2)	-2.3 (2.7)	-1.2 (2.3)	ns
Drang om te lijnen** (-10 - 10)	-4.3 (3.9)	-2.3 (5.4)	-3.2 (5.3)	<0.01
Drang om dun te zijn (0 - 35)	5.1 (6.4)	10.7 (8.2)	8.2 (7.9)	<0.001
<i>Self-efficacy</i> (0 - 44)	0.2 (.8)	0.5 (1.6)	0.3 (1.3)	<0.001
<i>Sociale invloed</i>				
-Modeling (0 - 24)	2.8 (3.0)	3.7 (2.9)	3.3 (3.0)	ns
-Sociale druk (0 - 24)	1.1 (2.7)	1.3 (2.5)	1.2 (2.6)	ns
-Subjectieve norm (0 - 48)	14.1 (8.7)	17.4 (7.5)	15.9 (8.2)	0.001
-Media (0 - 28)	9.1 (5.5)	11.5 (6.3)	10.4 (6.5)	<0.02
<i>Sociale zelfredzaamheid</i> (0 - 24)	15.3 (3.8)	14.9 (3.9)	15.1 (3.8)	ns
<i>Distale factoren</i>				
Lichaamstevredenheid (0 - 45)	32.6 (11.0)	23.5 (10.0)	27.7 (11.4)	<0.01
Sensation seeking (0 - 16)	9.5 (3.7)	8.2 (3.8)	8.9 (3.8)	ns

*Standaarddeviatie

** zowel negatief als positief gericht

***T-toets

Correlaties tussen lijnen, de TPB determinanten en sensation seeking

Sensationseeking lijkt niet veel invloed te hebben op het lijngedrag, hoewel er een zwakke negatieve correlatie tussen sensation seeking en extreem lijnen is te vinden bij jongens, zoals te zien is in tabel 7. Dit zou kunnen betekenen dat sensation seeking jongens beschermt tegen extreem lijngedrag. Er is ook te zien dat sensation seeking alleen correleert met de TPB variabele sociale zelfredzaamheid voor zowel jongens als meisjes. Aangezien er zo weinig correlaties te vinden zijn tussen sensation seeking en de andere determinanten zal sensation seeking niet verder onderzocht worden.

Tabel 7: Correlatietabel Sensation-seeking met lijnen en determinanten van het model:

Schaal	Sensation seeking	
	Jongens	Meisjes
<i>Lijnen</i>		
Gezond	ns	ns
Ongezonder	ns	ns
Extreem	-.125	ns
<i>Attitude</i>		
Uitkomstverwachtingen van slanker zijn	ns	ns
Uitkomstverwachtingen van lijnen		
-Voordelen	ns	ns
-Nadelen	ns	ns
-Lange termijn nadelen	ns	ns
Drang om te lijnen	ns	ns
Drang om dun te zijn	ns	ns
<i>Self-efficacy</i>	ns	ns
<i>Sociale invloed</i>		
-Modeling	ns	ns
-Sociale druk	ns	ns
-Subjectieve norm	ns	ns
-Media	ns	ns
<i>Sociale zelfredzaamheid</i>	.179**	.128*
Lichaamstevredenheid	ns	ns

* Correlation significant at the .05 level (2 tailed)

** Correlation significant at the .01 level (2 tailed)

In tabel 8 zijn de correlaties tussen lijngedrag en de determinanten van het model te vinden. Wat hierbij vooral opvalt zijn de zeer geringe correlaties bij uitkomstverwachtingen van lijnen – nadelen en uitkomstverwachtingen van lijnen - lange termijn nadelen. Deze hebben beide geen correlatie met gezond lijngedrag en slechts zwakke correlaties met ongezond en extreem lijnen. Daarbij valt op dat de correlaties algemeen genomen een stuk lager liggen bij extreem lijngedrag. Waarschijnlijk is het met dit instrument beter mogelijk om gezond en ongezond lijnen te voorspellen. Bij de meeste determinanten zijn er bij meisjes hogere correlaties te vinden dan bij jongens. Er zijn echter een paar uitzonderingen. De voornaamste hiervan zijn subjectieve norm en nadelen Uitkomstverwachting – nadelen. Aangezien alle determinanten redelijke correlaties hebben worden ze allemaal mee genomen in de hier op volgende regressieanalyse, alhoewel van Uitkomstverwachtingen – nadelen en Uitkomstverwachtingen – lange termijn nadelen weinig wordt verwacht.

Tabel 8: Correlatietabel tussen lijngedrag en de determinanten van het model:

Schaal	Gezond lijnen		Ongezonder lijnen		Extreem lijnen	
	Jongens	Meisjes	Jongens	Meisjes	Jongens	Meisjes
<i>Attitude</i>						
Uitkomstverwachting van slanker zijn	.484**	.587**	.402**	.625**	.152**	.359**
Uitkomstverwachting van lijnen						
-Voordelen	.331**	.242**	.288**	.337**	.158**	.268**
-Nadelen	ns	ns	.108*	ns	.134*	ns
-Lange termijn nadelen	ns	ns	ns	ns	ns	.184**
Drang om te lijnen	.402**	.615**	.346**	.639**	.161**	.396**
Drang om dun te zijn	.607**	.725**	.484**	.731**	.305**	.414**
<i>Self-efficacy</i>	.188**	.220**	.187**	.263**	.217**	.115*
<i>Sociale invloed</i>						
-Modeling	.345**	.327**	.209**	.322**	.196**	.191**
-Sociale druk	.305**	.362**	.273**	.386**	.221**	.219**
-Subjectieve norm	.314**	.223**	.186**	.222**	.143**	ns
-Media	.197**	.392**	.256**	.458**	.173**	.256**
<i>Sociale zelfredzaamheid</i>						
zelfredzaamheid	ns	-.132**	-.107*	-.140**	-.130*	ns
Lichaamstevredenheid	-.432**	-.458**	-.383**	-.466**	-.266**	-.262**

* Correlation significant at the .05 level (2 tailed)

** Correlation significant at the .01 level (2 tailed)

Verklarende factoren van lijngedrag

Er is een regressieanalyse gedaan bij de drie verschillende lijnmethode. Eerst zal gezond lijnen worden bekeken in tabel 9. De determinanten verklaren ruim 50 procent van het model voor zowel de jongens als de meisjes. De drang om dun te zijn blijkt de beste, en in het geval van de meisjes de enige, voorspeller te zijn van gezond lijngedrag. Bij jongens spelen echter ook de subjectieve norm en de uitkomstverwachtingen van slanker zijn een rol. Bij gezond lijnen zit het bij meisjes vooral in de attitude, en bij jongens ook enigszins in de sociale invloed.

Tabel 9: regressieanalyse gezond lijnen determinanten

Schaal	Jongens		Meisjes	
	Beta	sig.	Beta	sig.
Uitkomstverwachtingen van slanker zijn	.170	<0.001	ns	ns
Uitkomstverwachtingen van lijnen				
-Voordelen	ns	ns	ns	ns
-Nadelen	ns	ns	ns	ns
-Lange termijn nadelen	ns	ns	ns	ns
Drang om te lijnen	ns	ns	ns	ns
Drang om dun te zijn	.456	<0.001	.564	<0.001
<i>Self-efficacy</i>	ns	ns	ns	ns
<i>Sociale invloed</i>				
-Modeling	ns	ns	ns	ns
-Sociale druk	ns	ns	ns	ns
-Subjectieve norm	.132	.001	ns	ns
-Media	ns	ns	ns	ns
<i>Sociale zelfredzaamheid</i>	ns	ns	ns	ns
Lichaamstevredenheid	ns	ns	ns	ns
	R ² = .561		R ² = .537	
	F (31.9) P <0.001		F (34.3) P <0.001	

In tabel 10 is de analyse van ongezond lijnen te vinden. Bij de jongens is bijna 50 procent te voorspellen, bij meisjes ruim 50 procent. Hierbij spelen meer determinanten dan bij gezond lijnen een rol. De grootste voorspellende rol blijft weggelegd voor de drang om dun te zijn bij zowel jongens als meisjes en dit wordt bij de attitude aangevuld met de uitkomstverwachtingen van slanker zijn. Hiernaast blijkt self-efficacy een grote rol te spelen bij meisjes en een redelijk rol bij jongens. Opvallend is dat meisjes hier vooral in attitude en in de self-efficacy invloeden voelen, terwijl de jongens ook door sociale invloed te voorspellen zijn. Vooralsnog lijkt het er op dat lijngedrag bij meisjes zich niet laat beïnvloeden door de sociale norm.

Tabel 10: regressieanalyse ongezond lijnen determinanten

Schaal	Jongens		Meisjes	
	Beta	sig.	Beta	sig.
Uitkomstverwachtingen van slanker zijn	.132	0.01	.113	0.02
Uitkomstverwachtingen van lijnen				
-Voordelen	ns	ns	ns	ns
-Nadelen	ns	ns	ns	ns
-Lange termijn nadelen	ns	ns	.102	<.01
Drang om te lijnen	ns	ns	ns	ns
Drang om dun te zijn	.440	<0.001	.512	<0.001
<i>Self-efficacy</i>	.109	0.01	.273	<0.001
<i>Sociale invloed</i>				
-Modeling	ns	ns	ns	ns
-Sociale druk	.178	<0.001	ns	ns
-Subjectieve norm	ns	ns	ns	ns
-Media	.112	0.01	ns	ns
<i>Sociale zelfredzaamheid</i>	ns	ns	ns	ns
Lichaamstevredenheid	ns	ns	ns	ns
	R ² = .466		R ² = .532	
	F (21.8) P <0.001		F (33.7) P <0.001	

Tot slot is de analyse van extreem lijnen te vinden in tabel 11, met slechts 27 procent voorspellende waarde voor jongens, en 29 procent voor meisjes. De gevonden trend bij ongezond lijnen zet door bij meisjes. De voorspellende waarde zit vooral in de attitude en de self-efficacy ook al is deze bij extreem lijnen milder. Bij jongens zijn er wederom invloeden te vinden in attitude, self-efficacy en sociale invloed, al zijn het milde invloeden. Zoals al verwacht bij de correlaties is extreem lijnen slechter te voorspellen dan gezond en ongezond lijnen.

Tabel 11: regressieanalyse extreem lijnen determinanten

Schaal	Jongens		Meisjes	
	Beta	sig.	Beta	sig.
Uitkomstverwachtingen van slanker zijn	ns	ns	.136	0.03
Uitkomstverwachtingen van lijnen				
-Voordelen	ns	ns	.112	0.03
-Nadelen	ns	ns	ns	ns
-Lange termijn nadelen	ns	ns	.215	<0.001
Drang om te lijnen	ns	ns	ns	ns
Drang om dun te zijn	.261	<0.001	.254	0.001
<i>Self-efficacy</i>	.202	<0.001	.250	<0.001
<i>Sociale invloed</i>				
-Modeling	ns	ns	ns	ns
-Sociale druk	.233	<0.001	ns	ns
-Subjectieve norm	ns	ns	ns	ns
-Media	ns	ns	ns	ns
<i>Sociale zelfredzaamheid</i>	ns	ns	ns	ns
Lichaamstevredenheid	ns	ns	ns	ns
	R ² = .271		R ² = .295	
	F (9.3) P <0.001		F (12.4) P <0.001	

Zoals in de bovenstaande tabellen te zien is zijn de grootste voorspellers van lijngedrag de self-efficacy en attitude bij meisjes en bij jongens komt hier ook nog de sociale invloed bij. De determinant met de grootste invloed bij alle drie de lijngedragingen is de drang om dun te zijn. Dit deel van de attitude is dus een belangrijke determinant bij onderzoek naar toekomstig lijngedrag.

Discussie

De onderzoeksvragen beantwoord

Waar verschillen jongens en meisjes met betrekking tot lijngedrag in de determinanten attitude, sociale norm, self-efficacy, sociale zelfredzaamheid en sensation seeking? De voornaamste verschillen tussen jongens en meisjes waren te vinden in lijngedrag. Zoals de eerdergenoemde literatuur suggereerde zijn er betrekkelijk meer meisjes die aan lijnen doen dan jongens. Wat echter wel een belangrijke waarneming is, is dat jongens alsnog veel lijngedrag vertonen. Zo deed ruim 55 procent van de jongens en bijna 84 procent van de meisjes wel eens aan de lijn. De percentages van ongezond en extreem lijnen waren ook hoog te noemen. hoewel de percentages van de meisjes redelijk overeen komen met de literatuur is het percentage jongens dat aan de lijn doet aanzienlijk hoger dan de 30 procent in eerdergenoemd onderzoek (Neumark-Sztainer et al. 2003). Het kan zo zijn dat er een zeer groot verschil is ontstaan in de afgelopen jaren door meer invloed van de media en de maatschappij. Het is echter ook mogelijk dat een van de twee onderzoeken een incorrecte percentage heeft gevonden. Dit maakt vervolgonderzoek op dit gebied erg belangrijk om zekerheid te verschaffen over het lijngedrag van jongens. Het lijnen, en dan voornamelijk het ongezonde lijnen, is dus ook in dit deel van Nederland nog een groot probleem. Waar dit door komt is moeilijk te zeggen, maar volgens de data in dit onderzoek wordt het lijngedrag van jongens voor een groot deel door sociale norm beïnvloed. Misschien is er een trend aan het opkomen voor jongens om te lijnen. Dit onderzoek laat zien dat het een goed idee is om ook jongens te testen als het om lijngedrag gaat. Wat belangrijk is om op te merken is dat het niet alleen te zware jongeren waren die aan de lijn deden, maar ook jongeren met een normaal gewicht en zelfs met ondergewicht. Het is belangrijk om interventies te bedenken die deze jongeren de gevaren van teveel of gevaarlijk lijnen laten inzien.

Wat betreft de determinanten attitude, sociale norm, self-efficacy, sociale redzaamheid en sensation seeking is het een uitgebreider verhaal. De significante verschillen tussen jongens en meisjes waren hier vooral te vinden in de volgende categorieën: uitkomstverwachtingen van slanker zijn, uitkomstverwachtingen van lijnen (nadelen), drang om te lijnen, drang om dun te zijn, self-efficacy, subjectieve norm, media en lichaamstevredenheid. De attitude was voor meisjes belangrijker dan voor jongens. Verbazingwekkend is dat meisjes wel beter de nadelen inzien van lijnen, maar het alsnog meer doen en op een ongezondere manier. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt doordat hun drang om te lijnen en drang om dun te zijn sterker zijn dan bij jongens. De ervaren self-efficacy bij lijnen is bij meisjes ook hoger dan bij jongens, wat misschien verklaart waarom meisjes sneller of meer lijnen dan jongens. Op de subjectieve norm en media determinanten scoorden meisjes ook hoger dan jongens. Kennelijk voelen meisjes meer druk van hun omgeving en de media dan jongens. Hier komt bij dat ze een lagere lichaamstevredenheid hebben dan jongens. Al deze factoren samen, afgezien van meer op de hoogte zijn van nadelen, doen ook vermoeden dat meisjes meer lijnen dan jongens, wat ook het geval is. Het is dan ook belangrijk om deze determinanten goed onder de loep te nemen bij eventuele interventies.

Bestaan er, direct of indirect door de andere determinanten, correlaties tussen sensation seeking en lijngedrag? Het werd vrij snel duidelijk bij de data analyse dat sensation seeking weinig correleert met de belangrijke determinanten van lijngedrag en met lijngedrag zelf. De verwachting was dat sensation seeking zou correleren omdat het volgens de literatuur correleert met gevaarlijke gedragingen en eetstoornissen. Het blijkt echter niet tot weinig te correleren met lijngedrag zelf. Een verklaring kan zijn dat lijngedrag niet als gevaarlijk gedrag gezien moet worden. Het wordt misschien pas gevaarlijk gedrag als het om gaat in een eetstoornis. Het is daarom ook mogelijk dat sensation seeking niet een voorspeller is van lijngedrag, maar wel van de overgang van lijnen naar eetstoornissen. Het zou daarentegen ook kunnen dat sensation seeking gewoon helemaal geen invloed heeft op lijngedrag, of dat het niet aangetoond werd door de gebruikte sensation seeking schaal. Verder onderzoek zal dit uit moeten wijzen. Er wordt aanbevolen om bij vervolgonderzoek de sensation seeking schaal duidelijker apart te zetten dan hier is gebeurd. De hier gebruikte BSSS-4 was een zeer praktische schaal voor deze vragenlijst doordat het een kleine schaal is die de lange vragenlijst niet veel langer maakte. Voor vervolgonderzoek wordt echter wel aangeraden om hier een andere schaal voor te gebruiken omdat er veel vragen waren over deze schaal. Zo snapten de kinderen niet of dit nou ook gerelateerd moest worden aan lijngedrag of niet. Een langere sensation seeking schaal maakt het misschien duidelijker dat er een ander soort vraag gesteld wordt.

In hoeverre kunnen deze determinanten lijngedrag voorspellen en kan dit lijngedrag beter voorspeld worden bij jongens of meisjes? De determinanten van het model konden lijngedrag voor een groot deel voorspellen. De voorspellingen zijn vooral te doen bij gezond en ongezond lijnen en minder bij extreem lijnen. Terwijl bij de twee eerstgenoemde rond 60 procent voorspeld kon worden was dit bij de laatste maar rond de 30 procent. Bij extreem en ongezond lijnen is lijngedrag beter te voorspellen voor meisjes, bij gezond lijnen is lijngedrag beter te voorspellen voor jongens. Dit komt overeen met het eerder gevonden lijngedrag en gaat met de trend van de literatuur mee die zegt dat jongens minder interessant zijn om te bestuderen omdat deze niet/gezonder lijnen. zoals hier te zien is, is er echter een groot aantal jongens dat aan de lijn doet. Het is dus zeer belangrijk om de gevonden waarden te onderzoeken bij andere populaties. Waarom meisjes meer aan de lijn doen en ongezonder aan de lijn doen is niet helemaal duidelijk. Dit onderzoek toonde enkele determinanten aan die meer invloed hadden, wat suggereert dat meisjes meer druk voelen door hun eigen attitude tegenover het lijnen en door de invloeden van de subjectieve norm die ze aanhouden en de media. Deze laatste invloeden werden echter niet bevestigd door de regressieanalyse en hier zal dus meer onderzoek voor moeten volgen.

Spelen bij jongens andere determinanten een rol dan bij meisjes bij voorspellen van lijngedrag? Voor zowel jongens als meisjes speelt de drang om dun te zijn de grootste voorspellende rol voor alle lijngedragingen. Kennelijk is deze drang om een bepaald gewicht te hebben of er op een bepaalde manier uit te zien te sterk bij zowel jongens als meisjes en is dit de belangrijkste reden waarom ze willen afvallen. Dit is een belangrijk punt voor toekomstige interventies. Bij de ongezond lijngedraging komt ook de determinant self-efficacy naar voren voor beide geslachten. Bij gezond lijngedrag speelt

dit geen rol, maar voor ongezonde lijngedraging is het belangrijk om te weten dat je het aankan. Ook dit heeft grote implicaties voor eventuele interventies. Een laatste determinant waar voor zowel jongens als meisjes voorspelt kan worden is de uitkomstverwachting van slanker zijn. Dit is bij beide geslachten belangrijk voor het voorspellen van ongezond lijngedrag, maar enkel bij meisjes is dit bij extreem lijngedrag relevant, en enkel bij jongens bij gezond lijngedrag. Hier beginnen de verschillen tussen jongens en meisjes wat deze determinanten betreft.

Bij meisjes voegt de sociale norm totaal geen voorspellende waarde toe aan het model. Na het onderzoek van Crone et al. (2004) werd verwacht dat ook hier een invloed zat, maar dat is in dit onderzoek niet gevonden. Bij het voorspellen van lijngedrag van meisjes lag de nadruk op de determinanten in de attitude en de self-efficacy. Naast de eerder genoemde drang om dun te zijn bij attitude, hadden de uitkomstverwachtingen een voorspellende waarde. Het lijkt er op dat bij meisjes de interventies vooral gericht moeten worden op attitude en self-efficacy en minder op sociale norm en sociale zelfredzaamheid. Bij jongens werd naast de drang om dun te zijn en de self-efficacy echter ook voorspellende waarde toegevoegd door de sociale norm. Deze voorspellende waarde komt vooral door de ervaren sociale druk. Het is belangrijk bij toekomstige interventies deze sekseverschillen goed in het oog te houden zodat het effect zo groot mogelijk is.

Samenvattend is het belangrijk om bij het aanpakken van het ongezond lijngedrag niet alleen de focus op meisjes te leggen, maar ook bij jongens deze problematiek te behandelen. Bij dergelijke interventies is het belangrijk rekening te houden met de determinanten die belangrijk zijn voor het geslacht waar de interventie op gericht is. Als laatste is er nog de invloed van sensation seeking die onderzocht kan worden. Het is hierbij belangrijk er op te letten en welk gedrag precies gemeten wordt en of de vragen de jongeren niet verwarren doordat ze een andere inhoud hebben dan de voorgaande vragen.

Beperkingen van het onderzoek

Dit onderzoek is klassikaal afgenomen op scholen en heeft hierdoor enkele beperkingen. Allereerst is het door het klassikaal afnemen niet tegen te houden dat de respondenten met elkaar in gesprek gingen over de vragenlijst. De testleiders waren de hele tijd aanwezig voor vragen, maar het blijkt dat de respondenten sneller elkaar aanspreken als ze er niet uit komen. In vele gevallen ging dit goed, ze konden elkaar helpen zodat de vragenlijst goed ingevuld kon worden, maar hierdoor wordt er misschien een lading meegegeven aan de vraag door het gesprek. In sommige gevallen werd er afwijzend gereageerd op antwoorden van anderen, wat natuurlijk niet de bedoeling was. Omdat de respondenten meestal naast elkaar zaten kan het zo zijn dat sommige respondenten hinder ervoeren van degene naast zich, of niet perse directe hinder, maar angst dat diegene de antwoorden van de respondent kan lezen. hoewel de testleiders het idee hadden dat de vragenlijsten voornamelijk eerlijk ingevuld werden kan dit een probleem zijn geweest. Zeker bij de extreme vragen waarbij bijvoorbeeld gevraagd werd of ze ooit wel eens een vinger in hun keel staken om eten kwijt te raken kan dit gedrag van anderen rondom degene die de vragenlijst invulde beïnvloeden of dit eerlijk wordt ingevuld of niet.

Ook waren er enkele jongeren die niet zo'n zin hadden in dit onderzoek, maar minder zin in het alternatief, wat meestal huiswerk maken was. Deze personen hebben

wel meegedaan aan het onderzoek, maar hadden er geen zin in en kunnen hierdoor de vragenlijst te snel ingevuld hebben. Bij het te snel invullen van een vragenlijst zoals deze is de kans groot dat sommige antwoordmogelijkheden verkeerd onthouden worden of niet gelezen worden omdat er vanuit gegaan wordt dat de alternatieven gelijk zijn aan de vorige vraag. Dankzij de mogelijkheid om een reactie na de vragenlijst mee te sturen weten we dat de meeste respondenten het leuk hebben gevonden om mee te doen en de testleiders observeerden dat de respondenten ijverig aan het werk leken te zijn. Ook moet nog genoemd worden dat sommige respondenten wat te snel door de lijst gingen, en hierdoor soms niet alle antwoordmogelijkheden goed lazen en hierdoor op verkeerde antwoorden kwamen.

De gebruikte vragenlijst is grotendeels overgenomen van een ander onderzoek, en mede hierdoor kwam er bij de analyse naar voren dat sommige schalen niet optimaal te scoren waren en soms tot een onduidelijker score kwamen. Hierdoor zijn enkele vormen van de analyse veranderd. Door enkele kleine aanpassingen was het echter mogelijk om dit op een adequate manier op te lossen. Een tweetal schalen had ook een zeer lage betrouwbaarheid waardoor de correlaties hiermee misschien niet herhaalbaar zijn in ander onderzoek.

Als laatste beperking moet het gebied van afname worden genoemd. De scholen in kwestie bevinden zich allemaal binnen Twente. De resultaten kunnen dus nog niet voor de Nederlandse populatie gebruikt worden, hier zal vervolgonderzoek nodig zijn. Er is geprobeerd om een zo goed mogelijke populatie te creëren door zowel opleidingsniveau als leeftijd te variëren. Dit is grotendeels gelukt, maar qua leeftijd was er het probleem dat de 5^e en 6^e jaars leerlingen niet mee konden doen aan de vragenlijst omdat deze druk waren met de eindexamens. Ook werden er enkele klassen uitgesloten omdat er leerlingen met een eetstoornis in zaten. hoewel dit begrijpelijk is, loopt het onderzoek hier een misschien belangrijke groep mis. Wat blijkt uit de BMI waarden is dat er vergeleken met andere onderzoeken een laag percentage is gevonden met over- en ondergewicht. Dit kan te verklaren zijn doordat de scholen meer dan gemiddeld aan sport en gezond eten promotie doen, hier is echter geen uitsluitsel over te geven.

Bronnen

- Abbate-Daga, G., Gramaglia, C., Malfi, G., Pierò, A., Fassino, S. (2007). Eating problems and personality traits. An Italian pilot study among 992 high school students. *European eating disorders review*. 15 p471-478.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50, 179–211.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: a social cognitive theory*. Englewood cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Buuren, S., van. (2004). Afkapwaarden van de 'body-mass index' (BMI) voor ondergewicht van Nederlandse kinderen. *Nederlands tijdschrift geneeskunde* 148(40) p1967-1972.
- Conner, M., Norman, P. (2005). *Predicting Health Behaviour*. London: Open University Press.
- Crone, M.R., Harland, P., Paulussen, T.G.W.M., Bruil, J., Öry, F.G. (2004). Risicofactoren van excessief lijnen door meisjes. *TNO preventie en gezondheid*.
- Fisher, S., Smith, G.T. (2008). Binge eating, problem drinking, and pathological gambling: linking behavior to shared traits and social learning. *Personality and individual differences* 44 p789-800.
- Hennessy, M., Bleakly, A., Fishbein, M., Jordan, A. (2007). Validating an index of adolescent sexual behavior using psychosocial theory and social trait correlates. *Aids behavior* 12 p321-331.
- Het rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu (RIVM). (2007). Opgehaald 10 juni, 2008, van http://www.rivm.nl/vtv/object_document/o1252n18950.html
- Hurk, K, van den., Dommelen, P., van, Wilde, J.A., de, Verkerk, P.H., Buuren, S., van, Hirasing, R.A. (2006). Prevalentie van overgewicht en obesitas bij jeugdigen 4-15 jaar in de periode 2002-2004. *Tno-rapport Leiden*.
- Jansen, A., Klaver, J., Merckelbach, H., Hout, van den M. (1989). Restrained eaters are rapidly habituating sensation seekers. *Behaviour research and therapy*. 27 (3) p247-252.
- Krahn, D.D., Kurth, C.L., Gombergh, E., Drewnowski, A. (2005). Pathological dieting and alcohol use in college women – a continuum of behaviours. *Eating behaviors* 6 p43-52.
- Nederlandse academie voor eetstoornissen. (2008) Opgehaald 10 juni, 2008, van http://www.eetstoornis.info/nae/cms_ken3.nsf/viewdoc/2D8EED6E6B43B927C125727D006FBF9C
- Neumark-Sztainer, D., Story, M., Falkner, N., Beuhring, T., Resnick, M.D. (1999). Sociodemographic and personal characteristics of adolescents engaged in weight loss and weight/muscle gain behaviors: who is doing what? *Preventive medicine*. 28 p40-50.
- Neumark-Sztainer, D., Wall, M.M., Story, M., Perry, C.L. (2003). Correlates of unhealthy weight-control behaviors among adolescents: implications for prevention programs. *Health psychology*. 22 p88-98.
- Saules, K.K., Pomerleau, C.S., Snedecor, S.M., Mehringer, A.M., Shadle, M.B., Kurth, C., Krahn, D.D. (2004). Relationship of onset of cigarette smoking during college to alcohol use, dieting concerns and depressed mood: results from the young women's health survey. *Addictive behaviors* 29 p893-899.

- Stephenson, M.T., Hoyle, R.H., Palmgreen, P., Slater, M.D. (2003). Brief measures of sensation seeking for screening and large scale-surveys. *Drug and alcohol dependence*. 72 p279-286.
- Wills, T.A., Sargent, J.D., Stoolmiller, M., Gibbons, F.X. (2007). Movie exposure to smoking cues and adolescent smoking onset: a test for mediation through peer affiliations. *Health psychology* 26 (6) p769-776

Bijlage A: Vragenlijst
Lees voor je begint deze bladzijde.

De vragenlijst.

De vragenlijst die hier voor je ligt gaat over lijnen. Het is de bedoeling dat je alle vragen invult. Er zijn geen goede of foute antwoorden, het gaat er steeds om jouw mening en ervaring. Als je iets wilt weten of als er iets niet helemaal duidelijk is dan kun je een van ons erbij roepen.

Wat is lijnen?

Iemand die aan de lijn doet probeert gewicht kwijt te raken. Onder lijnen verstaan we: anders eten, opletten bij wat je eet, minder gaan eten of het volgen van een dieet. Onder lijnen verstaan we niet: anders of minder gaan eten om een andere reden, zoals niet ontbijten omdat je dat niet lekker vindt of omdat je ziek bent.

De vragen

De meeste vragen kun je beantwoorden door een kruisje te zetten tussen de haakjes bij het antwoord dat het beste bij jou past. Zet maar een kruisje per vraag, tenzij in de vraag staat dat het anders moet. Als je een kruisje op de verkeerde plek hebt gezet, kruis dan het juiste antwoord aan en zet een pijltje naast het juiste antwoord.

Wat je nog moet weten

Je hoeft je naam nergens in te vullen en het onderzoek is volledig anoniem. Dat betekent dat wij niet weten welke vragenlijst door jou is ingevuld. Probeer dus de vragen zo eerlijk mogelijk in te vullen. Als jij een vraag niet invult dan is voor ons een deel van de vragenlijst niet meer bruikbaar.

Succes met het invullen van de vragenlijst!

Vul in of kruis aan wat van toepassing is.

1. Wat is je geboortedatum? dag___ maand ___ jaar___
2. Ik ben een jongen___ meisje___
3. Wat is je lengte? _____ meter
4. Wat is je gewicht als je alleen ondergoed draagt (als je het niet weet: geef je beste schatting) _____ kg
5. Rook jij? Nee___ Ja ongeveer __ sigaretten per dag
6. Drink je wel eens alcohol? Nee___ Ja ongeveer __ glazen per week
7. In welke klas zit je? _____
8. Welk soort onderwijs volg je? VMBO___ HAVO___ VWO___
Anders, namelijk_____
9. In welk land is je moeder geboren? _____
10. In welk land is je vader geboren? _____
11. In welk land ben jij geboren? _____
12. Welke nationaliteit heb je? _____
13. Hoeveel zou je willen wegen (als je alleen ondergoed draagt)? _____ kg

	zelden of nooit	soms	vaak	bijna altijd
14. Probeer je dikmakende voeding of voeding met suiker te vermijden?	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
15. Eet je met opzet voedsel met weinig calorieën om slanker te worden?	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
16. Probeer je, om je gewicht te beheersen, minder te eten dan een bepaald aantal calorieën?	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
17. Probeer je eten te laten staan tijdens maaltijden om te voorkomen dat je zwaarder wordt?	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

	zelden of nooit	soms	vaak	bijna altijd
18. Als je teveel gegeten hebt, eet je dan op de dagen daarna minder dan gewoonlijk?	☐]	☐]	☐]	☐]
19. Neem je met opzet kleine porties tijdens maaltijden om je gewicht te beheersen?	☐]	☐]	☐]	☐]
20. Sla je het ontbijt over om te voorkomen dat je in gewicht aankomt?	☐]	☐]	☐]	☐]
21. Sla je andere maaltijden over omdat je op je gewicht let?	☐]	☐]	☐]	☐]
22. Vermijd je tussendoortjes tussen de maaltijden omdat je op je gewicht let?	☐]	☐]	☐]	☐]
23. Heb je in het afgelopen jaar in plaats van een maaltijd wel eens droge crackers, toastjes, of rijstwafels gegeten om af te vallen?				
☐] Nooit				
☐] 1 keer				
☐] 2 tot 5 keer				
☐] vaker dan 5 keer maar niet vaker dan 10 keer				
☐] ongeveer 1 keer per maand				
☐] 2 tot 4 keer per maand				
☐] meerdere keren per week				
☐] bijna elke dag				
24. Heb je in het afgelopen jaar in plaats van een maaltijd wel eens dieetdrink, dieetpoeder of dieetbouillon gebruikt om af te vallen?				
☐] Nooit				
☐] 1 keer				
☐] 2 tot 5 keer				
☐] vaker dan 5 keer maar niet vaker dan 10 keer				
☐] ongeveer 1 keer per maand				
☐] 2 tot 4 keer per maand				
☐] meerdere keren per week				
☐] bijna elke dag				

25. Heb je in het afgelopen jaar een voedingsmiddel (b.v. melkproducten, graanproducten, vlees enzovoort) weggelaten zonder daarvoor iets in de plaats te eten om af te vallen?

-] Nooit
-] 1 keer
-] 2 tot 5 keer
-] vaker dan 5 keer maar niet vaker dan 10 keer
-] ongeveer 1 keer per maand
-] 2 tot 4 keer per maand
-] meerdere keren per week
-] bijna elke dag

26. Heb je in het afgelopen jaar een dag of langer niets gegeten om af te vallen?

-] Nooit
-] 1 keer
-] 2 tot 5 keer
-] vaker dan 5 keer maar niet vaker dan 10 keer
-] ongeveer 1 keer per maand
-] 2 tot 4 keer per maand
-] meerdere keren per week
-] bijna elke dag

27. Heb je in het afgelopen jaar overdreven veel aan lichaamsbeweging gedaan om af te vallen?

-] Nooit
-] 1 keer
-] 2 tot 5 keer
-] vaker dan 5 keer maar niet vaker dan 10 keer
-] ongeveer 1 keer per maand
-] 2 tot 4 keer per maand
-] meerdere keren per week
-] bijna elke dag

28. Heb je in het afgelopen jaar een dieet gevolgd waarbij je alleen zeer kleine beetjes gegeten of alleen gedronken hebt om af te vallen?

-] Nooit
-] 1 keer
-] 2 tot 5 keer
-] vaker dan 5 keer maar niet vaker dan 10 keer
-] ongeveer 1 keer per maand
-] 2 tot 4 keer per maand
-] meerdere keren per week
-] bijna elke dag

29. Heb je in het afgelopen jaar je vinger in je keel gestoken om je eten kwijt te raken?

-] Nooit
-] 1 keer
-] 2 tot 5 keer
-] vaker dan 5 keer maar niet vaker dan 10 keer
-] ongeveer 1 keer per maand
-] 2 tot 4 keer per maand
-] meerdere keren per week
-] bijna elke dag

30. Heb je in het afgelopen jaar een afslankkuur gebruikt (zoals slim-fast of modifast, montignac, bruinbrooddieet, sapkuur of andere afslankkuur) om af te vallen?

-] Nooit
-] 1 keer
-] 2 tot 5 keer
-] vaker dan 5 keer maar niet vaker dan 10 keer
-] ongeveer 1 keer per maand
-] 2 tot 4 keer per maand
-] meerdere keren per week
-] bijna elke dag

31. Heb je in het afgelopen jaar dieetpillen of capsules (die b.v. Eetlust remmen of hongergevoel tegengaan) gebruikt om af te vallen?

-] Nooit
-] 1 keer
-] 2 tot 5 keer
-] vaker dan 5 keer maar niet vaker dan 10 keer
-] ongeveer 1 keer per maand
-] 2 tot 4 keer per maand
-] meerdere keren per week
-] bijna elke dag

32. Heb je in het afgelopen jaar plaspillen gebruikt om af te vallen?

-] Nooit
-] 1 keer
-] 2 tot 5 keer
-] vaker dan 5 keer maar niet vaker dan 10 keer
-] ongeveer 1 keer per maand
-] 2 tot 4 keer per maand
-] meerdere keren per week
-] bijna elke dag

33. Heb je in het afgelopen jaar laxeermiddelen gebruikt om af te vallen? (b.v. pillen, drankjes of laxeerthee waardoor je sneller of vaker moet poepen)

-] Nooit
-] 1 keer
-] 2 tot 5 keer
-] vaker dan 5 keer maar niet vaker dan 10 keer
-] ongeveer 1 keer per maand
-] 2 tot 4 keer per maand
-] meerdere keren per week
-] bijna elke dag

34. Wat is het grootste aantal kilo's dat je in het afgelopen jaar door te lijnen binnen een maand bent afgevallen? _____ kg

Onder lijnen verstaan we elke verandering in je eetgewoontes met de speciale bedoeling om af te vallen.

35. Kruis de uitspraak aan die het best bij je past.

-] ik heb nooit gelijnd om gewicht te verliezen
-] ik kan het best omschreven worden als iemand die wel eens probeert te lijnen, want ik ben wel eens begonnen, maar ben nooit echt ver gekomen
-] ik zie mezelf als een 'ex-lijner'. Ik heb regelmatig aan de lijn gedaan, maar doe dat nu niet meer
-] ik doe soms aan de lijn om gewicht te verliezen, maar niet regelmatig
-] ik doe vaak aan de lijn om gewicht te verliezen
-] ik doe altijd aan de lijn om gewicht te verliezen

Wat denk je: hoe groot is de kans dat jij het komende jaar gaat lijnen om gewicht te verliezen? Hieronder staan een paar uitspraken daarover.

36. Kruis de uitspraak aan die het best bij je past.

-] ik ben er absoluut zeker van dat ik in het komende jaar niet zal lijnen om gewicht te verliezen
-] ik zal waarschijnlijk niet in het komende jaar lijnen om gewicht te verliezen
-] ik zou in het komende jaar best wel eens kunnen gaan lijnen om gewicht te verliezen
-] ik zal in het komende jaar waarschijnlijk wel gaan lijnen om gewicht te verliezen
-] ik ben er absoluut zeker van dat ik in het komende jaar wel zal gaan lijnen om gewicht te verliezen
-] ik zal altijd aan het lijnen zijn om gewicht te verliezen

37. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu

- veel gelukkiger zijn
- gelukkiger zijn
- niet gelukkig en niet ongelukkiger zijn
- ongelukkiger zijn
- veel ongelukkiger zijn

38. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu

- later veel gemakkelijker een baan krijgen
- later gemakkelijker een baan krijgen
- later niet gemakkelijker en niet moeilijker een baan krijgen
- later moeilijker een baan krijgen
- later veel moeilijker een baan krijgen

39. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu

- veel gezonder zijn
- gezonder zijn
- niet gezonder en niet ongezonder zijn
- ongezonder zijn
- veel ongezonder zijn

40. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu

- veel lekkerder in mijn vel zitten
- lekkerder in mijn vel zitten
- niet lekkerder en niet minder lekker in mijn vel zitten
- minder lekker in mijn vel zitten
- veel minder lekker in mijn vel zitten

41. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu

- veel meer succes hebben
- meer succes hebben
- niet meer en niet minder succes hebben
- minder succes hebben
- veel minder succes hebben

42. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu

- veel gemakkelijker krijgen wat ik wil
- gemakkelijker krijgen wat ik wil
- niet gemakkelijker en niet minder gemakkelijk krijgen wat ik wil
- minder gemakkelijk krijgen wat ik wil
- veel minder gemakkelijk krijgen wat ik wil

43. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu
 veel beter met problemen kunnen omgaan
 beter met problemen kunnen omgaan
 niet beter en niet slechter met problemen kunnen omgaan
 slechter met problemen kunnen omgaan
 Veel slechter met problemen kunnen omgaan

44. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu
 veel mooier zijn
 mooier zijn
 niet mooier of lelijker zijn
 lelijker zijn
 veel lelijker zijn

45. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu
 veel meer complimentjes over mijn uiterlijk krijgen
 meer complimentjes over mijn uiterlijk krijgen
 niet meer en niet minder complimentjes over mijn uiterlijk krijgen
 minder complimentjes over mijn uiterlijk krijgen
 veel minder complimentjes over mijn uiterlijk krijgen

46. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu
 veel intelligenter uitzien
 intelligenter uitzien
 niet intelligenter en niet minder intelligent uitzien
 minder intelligent uitzien
 veel minder intelligent uitzien

47. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu
 veel meer vrienden hebben
 meer vrienden hebben
 niet meer en niet minder vrienden hebben
 minder vrienden hebben
 veel minder vrienden hebben

48. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu
 veel aardiger gevonden worden
 aardiger gevonden worden
 niet aardiger en niet minder aardig gevonden worden
 aardig gevonden worden
 veel aardig gevonden worden

49. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu

- veel minder gepest worden
- minder gepest worden
- niet minder en niet meer gepest worden
- meer gepest worden
- veel meer gepest worden

50. Als ik slanker zou zijn dan nu, dan zouden jongens/meisjes mij vergeleken met nu

- veel leuker vinden
- leuker vinden
- niet leuker en niet minder leuk vinden
- minder leuk vinden
- veel minder leuk vinden

51. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu

- veel meer afspraakjes hebben
- meer afspraakjes hebben
- niet meer en niet minder afspraakjes hebben
- minder afspraakjes hebben
- veel minder afspraakjes hebben

52. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu

- veel meer tevreden over mezelf zijn
- meer tevreden over mezelf zijn
- niet meer en niet minder tevreden over mezelf zijn
- minder tevreden over mezelf zijn
- veel minder tevreden over mezelf zijn

53. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu

- mezelf veel meer accepteren
- mezelf meer accepteren
- mezelf niet meer en niet minder accepteren
- mezelf minder accepteren
- mezelf veel minder accepteren

54. Als ik slanker ben dan nu, dan zal ik vergeleken met nu

- veel meer zelfvertrouwen hebben
- meer zelfvertrouwen hebben
- niet meer en niet minder zelfvertrouwen hebben
- minder zelfvertrouwen hebben
- veel minder zelfvertrouwen hebben

55. Als ik slanker zou zijn dan nu, dan zou mijn vaste vriend/vriendin (verkering) vergeleken met nu

-] veel meer tevreden zijn over mijn uiterlijk
-] meer tevreden zijn over mijn uiterlijk
-] niet meer en niet minder tevreden zijn over mijn uiterlijk
-] minder tevreden zijn over mijn uiterlijk
-] veel minder tevreden zijn over mijn uiterlijk
-] niet van toepassing, ik heb geen vaste vriend/vriendin (verkering)

Als ik aan de lijn zou doen,dan...

56. ...moet ik veel lekkere dingen laten staan

-] helemaal mee eens
-] mee eens
-] niet mee eens, niet mee oneens
-] mee oneens
-] helemaal mee oneens

57. ...kan ik daarmee laten zien dat ik ergens goed in ben

-] helemaal mee eens
-] mee eens
-] niet mee eens, niet mee oneens
-] mee oneens
-] helemaal mee oneens

58. ...steunt me dat als ik problemen heb

-] helemaal mee eens
-] mee eens
-] niet mee eens, niet mee oneens
-] mee oneens
-] helemaal mee oneens

59. ...kan ik beter met spanning omgaan

-] helemaal mee eens
-] mee eens
-] niet mee eens, niet mee oneens
-] mee oneens
-] helemaal mee oneens

60. ...word ik chagrijnig

-] helemaal mee eens
-] mee eens
-] niet mee eens, niet mee oneens
-] mee oneens
-] helemaal mee oneens

61. ...loop ik de kans dat ik daar niet meer mee kan stoppen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

62. loop ik de kans om een eetstoornis (anorexia of boulimia) te krijgen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

Nu volgt een aantal stellingen over je gevoelens over lijnen.

63. Ik heb het gevoel dat ik van mezelf aan de lijn moet doen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

64. Als ik aan de lijn doe ben ik trots op mezelf

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

65. Als ik aan de lijn doe voel ik me sterk

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

66. Als ik het niet volhoud om te lijnen ben ik teleurgesteld

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

67. Als ik het niet volhoud om te lijnen maakt dat me triest

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

	Altijd	meestal	vaak	soms	zelden	nooit
68. Ik eet zoetigheden en koolhydraten (energierijke voedingsstoffen) zonder mij zenuwachtig te voelen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
69. Ik denk erover te gaan lijnen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
70. Ik voel me ontzettend schuldig als ik teveel gegeten heb.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
71. Ik ben vreselijk bang om in gewicht aan te komen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
72. Ik hecht zeer veel of overdreven veel belang aan mijn gewicht	☐	☐	☐	☐	☐	☐
73. De wens dunner te worden houdt mij erg bezig	☐	☐	☐	☐	☐	☐
74. Als ik een pond aankom, maak ik me zorgen dat ik zal blijven aankomen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Voel jij op de volgende momenten de aandrang om te lijnen? En als je dat zou voelen, lukt het je dan om op die momenten niet aan die aandrang toe te geven (dus om niet te gaan lijnen als je dat ook niet wilt)?

75a. Als ik mezelf te zwaar vind voel ik de aandrang om te gaan lijnen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

75b. Stel dat ik dat dan zou voelen. Dan lukt het me om als ik dat wil, niet aan deze aandrang toe te geven

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

76a. Als ik merk dat mijn kleren strakker zitten voel ik de aandrang om te gaan lijnen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

76b. Stel dat ik dat dan zou voelen. Dan lukt het me om als ik dat wil, niet aan deze aandrang toe te geven

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

77a. Als ik me rot voel, voel ik de aandrang om te gaan lijnen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

77b. Stel dat ik dat dan zou voelen. Dan lukt het me om als ik dat wil, niet aan deze aandrang toe te geven

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

78a. Als ik negatief over mezelf denk, voel ik de aandrang om te gaan lijnen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

78b. Stel dat ik dat dan zou voelen. Dan lukt het me om als ik dat wil, niet aan deze aandrang toe te geven

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

79a. Als ik me ergens schuldig over voel, voel ik de aandrang om te gaan lijnen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

79b. Stel dat ik dat dan zou voelen. Dan lukt het me om als ik dat wil, niet aan deze aandrang toe te geven

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

80a. Als iets dat ik belangrijk vind mislukt is, voel ik de aandrang om te gaan lijnen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

80b. Stel dat ik dat dan zou voelen. Dan lukt het me om als ik dat wil, niet aan deze aandrang toe te geven

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

81a. Als ik problemen thuis heb, voel ik de aandrang om te gaan lijnen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

81b. Stel dat ik dat dan zou voelen. Dan lukt het me om als ik dat wil, niet aan deze aandrang toe te geven

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

82a. Als ik problemen op school heb, voel ik de aandrang om te gaan lijnen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

82b. Stel dat ik dat dan zou voelen. Dan lukt het me om als ik dat wil, niet aan deze aandrang toe te geven

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

83a. Als ik problemen met mijn beste vriend(in) heb, voel ik de aandrang om te gaan lijnen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

83b. Stel dat ik dat dan zou voelen. Dan lukt het me om als ik dat wil, niet aan deze aandrang toe te geven

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

84a. Als ik vind dat ik mezelf ergens voor zou moeten straffen, voel ik de aandrang om te gaan lijnen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

84b. Stel dat ik dat dan zou voelen. Dan lukt het me om als ik dat wil, niet aan deze aandrang toe te geven

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

85a. Als ik problemen met mijn verkering (vaste vriend of vriendin) heb, voel ik de
aandrang om te gaan lijnen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens
- ik heb geen verkering

85b. Stel dat ik dat dan zou voelen. Dan lukt het me om als ik dat wil, niet aan deze
aandrang toe te geven

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens
- ik heb geen verkering

Vind jij lijnen moeilijk of gemakkelijk?

86. Als ik zou willen zou ik gemakkelijk aan middelen kunnen komen om te lijnen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

87. Ik vind het moeilijk om aan de lijn te doen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

88. Ik heb genoeg doorzettingsvermogen om aan de lijn te kunnen doen, als ik dat zou
willen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

89. Doen de volgende mensen aan de lijn?

	nooit	zelden	soms	vaak	bijna altijd	heb ik niet of zie ik nooit
- Je moeder	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je vader	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je zus(sen)	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je broer(s)	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je verkering (dat is je vaste vriend/vriendin)	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je beste vrienden	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

90. Zeggen de volgende mensen wel eens dat jij aan de lijn zou moeten doen?

	nooit	zelden	soms	vaak	bijna altijd	heb ik niet of zie ik nooit
- Je moeder	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je vader	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je zus(sen)	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je broer(s)	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je verkering (dat is je vaste vriend/vriendin)	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je beste vrienden	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

91. Hoe zullen de volgende mensen reageren als jij ze vertelt dat je aan de lijn doet?

	zeer negatief	negatief	niet negatief en niet positief	positief	zeer positief	heb ik niet of zie ik nooit
- Je moeder	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je vader	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je zus(sen)	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je broer(s)	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je verkering (dat is je vaste vriend/vriendin)	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je beste vrienden	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

92. Hoe belangrijk vind jij de mening van de volgende mensen over of jij wel of niet aan de lijn doet?

	helemaal niet belangrijk	niet belangrijk	een beetje belangrijk	belangrijk	heel belangrijk	heb ik niet of zie ik nooit
- Je moeder	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je vader	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je zus(sen)	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je broer(s)	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je verkering (dat is je vaste vriend/vriendin)	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
- Je beste vrienden	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

De volgende uitspraken gaan over uiterlijk. Wil je aangeven in hoeverre je het met deze uitspraken eens bent?

93. Vrouwen van televisie en films hebben het soort uiterlijk dat ik als mijn ideaal zie

- [ ] helemaal mee eens
- [ ] mee eens
- [ ] niet mee eens, niet mee oneens
- [ ] mee oneens
- [ ] helemaal mee oneens

94. Ik vind dat kleding bij slanke modellen mooier staat

- [ ] helemaal mee eens
- [ ] mee eens
- [ ] niet mee eens, niet mee oneens
- [ ] mee oneens
- [ ] helemaal mee oneens

95. Videoclips met slanke vrouwen maken dat ik zou willen dat ik slank was

- [ ] helemaal mee eens
- [ ] mee eens
- [ ] niet mee eens, niet mee oneens
- [ ] mee oneens
- [ ] helemaal mee oneens

96. Ik wil lijken op de modellen uit tijdschriften

- [ ] helemaal mee eens
- [ ] mee eens
- [ ] niet mee eens, niet mee oneens
- [ ] mee oneens
- [ ] helemaal mee oneens

97. Ik vergelijk mijn lichaam met mensen in tijdschriften en op televisie

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

98. Foto's van slanke vrouwen maken dat ik zou willen dat ik slank was

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

99. Ik wou dat ik eruit zag als modellen die badkleding showen

- helemaal mee eens
- mee eens
- niet mee eens, niet mee oneens
- mee oneens
- helemaal mee oneens

Kloppen de volgende uitspraken voor jou?

100. Het is voor mij moeilijk om nieuwe vrienden te maken

- dit beschrijft helemaal niet zoals ik ben
- dit beschrijft een klein beetje zoals ik ben
- dit beschrijft middelmatig zoals ik ben
- dit beschrijft redelijk goed zoals ik ben
- dit beschrijft precies zoals ik ben

101. Als ik iemand zie die ik zou willen ontmoeten, ga ik naar hem of haar toe en wacht niet totdat hij of zij naar mij toe komt.

- dit beschrijft helemaal niet zoals ik ben
- dit beschrijft een klein beetje zoals ik ben
- dit beschrijft middelmatig zoals ik ben
- dit beschrijft redelijk goed zoals ik ben
- dit beschrijft precies zoals ik ben

102. Stel ik ontmoet een leuk iemand met wie het moeilijk vrienden worden is. Dan zal ik snel stoppen om proberen bevriend te raken.

- dit beschrijft helemaal niet zoals ik ben
- dit beschrijft een klein beetje zoals ik ben
- dit beschrijft middelmatig zoals ik ben
- dit beschrijft redelijk goed zoals ik ben
- dit beschrijft precies zoals ik ben

103. Als ik vrienden probeer te worden met iemand die in het begin ongeïnteresseerd lijkt, geef ik het niet gemakkelijk op.

- dit beschrijft helemaal niet zoals ik ben
- dit beschrijft een klein beetje zoals ik ben
- dit beschrijft matig zoals ik ben
- dit beschrijft redelijk goed zoals ik ben
- dit beschrijft precies zoals ik ben

104. Ik voel me onhandig in groepen

- dit beschrijft helemaal niet zoals ik ben
- dit beschrijft een klein beetje zoals ik ben
- dit beschrijft matig zoals ik ben
- dit beschrijft redelijk goed zoals ik ben
- dit beschrijft precies zoals ik ben

105. Ik heb vrienden gekregen doordat ik gemakkelijk vrienden kan maken.

- dit beschrijft helemaal niet zoals ik ben
- dit beschrijft een klein beetje zoals ik ben
- dit beschrijft matig zoals ik ben
- dit beschrijft redelijk goed zoals ik ben
- dit beschrijft precies zoals ik ben

De volgende uitspraken gaan over jouw mening over je lichaam.

	altijd	meestal	vaak	soms	zelden	nooit
106. Ik vind mijn buik te dik	☐	☐	☐	☐	☐	☐
107. Ik vind mijn dijen te dik	☐	☐	☐	☐	☐	☐
108. Ik vind dat mijn buik precies de juiste maat heeft	☐	☐	☐	☐	☐	☐
109. Ik ben tevreden met de vorm van mijn lichaam	☐	☐	☐	☐	☐	☐
110. De vorm van mijn billen bevalt me	☐	☐	☐	☐	☐	☐
111. Ik vind mijn heupen te breed	☐	☐	☐	☐	☐	☐
112. Ik vind dat mijn dijen precies de juiste omvang hebben	☐	☐	☐	☐	☐	☐
113. Ik vind mijn billen te dik	☐	☐	☐	☐	☐	☐
114. Ik vind dat mijn heupen precies de juiste maat hebben	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hoe zou jij jouw manier van lijnen noemen?

115. Ik vind mijn manier van lijnen meestal

- Zeer gezond
- gezond
- niet gezond en niet ongezond
- ongezond
- zeer ongezond
- niet van toepassing, ik heb nooit gelijnd

116. Ik vind mijn manier van lijnen meestal

- zeer licht
- licht
- niet licht en niet streng
- streng
- zeer streng
- niet van toepassing, ik heb nooit gelijnd

117. Ik vind mijn manier van lijnen meestal

- zeer gewoon
- gewoon
- niet gewoon en niet gewoon ongewoon
- ongewoon
- zeer ongewoon
- niet van toepassing, ik heb nooit gelijnd

118. Heb jij ooit last gehad van een eetstoornis? Je kunt bij deze vraag meerdere hokjes aankruisen

- nee
- ja, van anorexia nervosa
- ja, van boulimia nervosa
- ja, van eetbui-stoornis
- ja, van een niet nader omschreven eetstoornis

119. Hoe lang is dat geleden?

- langer dan 3 jaar geleden
- tussen 2 en 3 jaar geleden
- tussen 1 en 2 jaar geleden
- minder dan 1 jaar geleden maar is nu voorbij
- ik heb er nu nog last van
- niet van toepassing, daar heb ik nooit last van gehad

120. Ben je onder behandeling voor een eetstoornis of ben je daarvoor wel eens onder behandeling geweest? Je kunt bij deze vraag meerdere hokjes aankruisen

- nee
- ja, voor anorexia nervosa
- ja, voor boulimia nervosa
- ja, voor eetbui-stoornis
- ja, voor een niet nader omschreven eetstoornis

121. Hoe lang is dat geleden?

- langer dan 3 jaar geleden
- tussen 2 en 3 jaar geleden
- tussen 1 en 2 jaar geleden
- minder dan 1 jaar geleden maar nu niet meer
- ik ben daar nu nog voor onder behandeling
- niet van toepassing, ben nooit onder behandeling geweest

In hoeverre ben jij het eens met de volgende stellingen.

122. Ik zou graag onbekende gebieden ontdekken

- helemaal mee oneens
- beetje mee oneens
- niet mee eens, niet mee oneens
- beetje mee eens
- helemaal mee eens

123. Ik doe graag dingen die ik eng vind

- helemaal mee oneens
- beetje mee oneens
- niet mee eens, niet mee oneens
- beetje mee eens
- helemaal mee eens

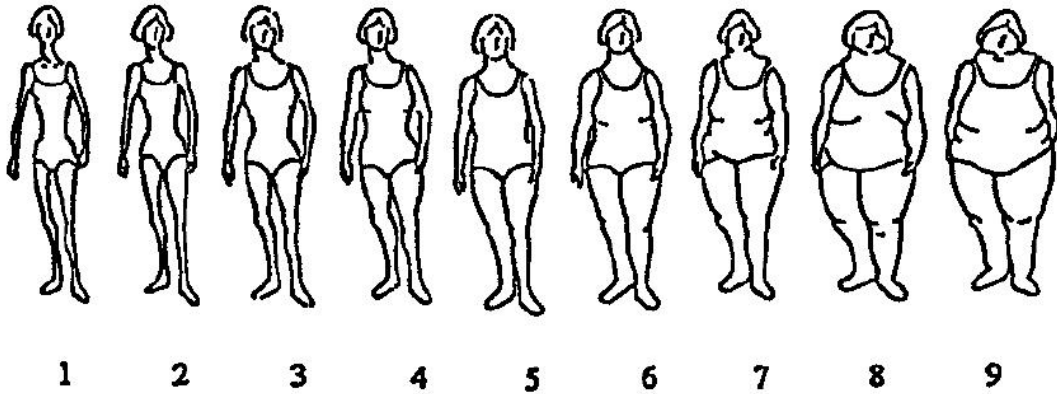
124. Ik hou van nieuwe en spannende ervaringen, zelfs als ik regels moet breken

- helemaal mee oneens
- beetje mee oneens
- niet mee eens, niet mee oneens
- beetje mee eens
- helemaal mee eens

125. Ik heb liever vrienden die spannend en onvoorspelbaar zijn

- helemaal mee oneens
- beetje mee oneens
- niet mee eens, niet mee oneens
- beetje mee eens
- helemaal mee eens

Schoonheidsbeeld. (jongens hoeven deze vraag niet in te vullen)

Vragen met betrekking op dit plaatje:

126. Op welke van deze vrouwen vind je jezelf het meeste lijken?

1 2 3 4 5 6 7 8 9

127. Welke van deze negen vrouwen vind jij het mooiste?

1 2 3 4 5 6 7 8 9

128. Welke van deze vrouwen denk jij dat andere jongeren het mooiste vinden?

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Tijdschrift gebruik.

129. Lees je wel eens het tijdschrift: Fancy?

- nee
- af en toe
- regelmatig
- vaak
- bijna elke uitgave/ ik ben geabboneerd.

130. Lees je wel eens het tijdschrift: Prive?

- nee
- af en toe
- regelmatig
- vaak
- bijna elke uitgave/ ik ben geabboneerd.

131. Lees je wel eens het tijdschrift: Girlz?

-] nee
-] af en toe
-] regelmatig
-] vaak
-] bijna elke uitgave/ ik ben geabboneerd.

132. Lees je wel eens het tijdschrift: Hitkrant?

-] nee
-] af en toe
-] regelmatig
-] vaak
-] bijna elke uitgave/ ik ben geabboneerd.

133. Lees je wel eens het tijdschrift: Break-out?

-] nee
-] af en toe
-] regelmatig
-] vaak
-] bijna elke uitgave/ ik ben geabboneerd.

134. Lees je wel eens het tijdschrift: Cosmo girl?

-] nee
-] af en toe
-] regelmatig
-] vaak
-] bijna elke uitgave/ ik ben geabboneerd.

135. Lees je wel eens het tijdschrift: Glossy?

-] nee
-] af en toe
-] regelmatig
-] vaak
-] bijna elke uitgave/ ik ben geabboneerd.

136. Lees je wel eens het tijdschrift Donald Duck?

-] nee
-] af en toe
-] regelmatig
-] vaak
-] bijna elke uitgave/ ik ben geabboneerd.

137. Lees je wel eens een ander tijdschrift? Zo ja, welke.

Je kunt ook meerdere tijdschriften opschrijven :

---

138. Over welk onderwerp lees je het liefst?

- Mode
- Strip
- Muziek
- Glossy
- Lifestyle
- Roddel

Je bent klaar!

We willen je hartelijk bedanken voor het invullen van deze vragenlijst.

Als je iets kwijt wilt over deze vragenlijst kan je dat op de achterkant van deze pagina schrijven.

Je hoeft nergens je naam op te schrijven en je kunt jouw vragenlijst nu inleveren.

Bijlage B: Screenshots computerversie vragenlijst

